

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

FÖR

MOTALA FÖRSAMLING

2017

Motala församling
252000-4520

Församlingsinstruktion

Antagen i juni 2017

<u><i>Innehåll</i></u>	<u><i>sida</i></u>
<i>Församlingsinstruktion</i>	1-12
<i>Verksamhetsplan</i>	13-21
<i>Handlingsplan konfirmandarbetet</i>	22-23
<i>Diakoni</i>	24-25
<i>Distrikten</i>	26-31
<i>Finskspråkig verksamhet</i>	32
<i>Begravningspastoral</i>	33-45

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR MOTALA FÖRSAMLING

”DELAKTIG I EN LEVANDE FOLKKYRKA”

1. OMVÄRLDSBESKRIVNING MED ANALYS - VARIFRÅN KOMMER VI OCH VART ÄR VI PÅ VÄG?

A) MOTALA STAD

Motala församling är en väl sammanhållen enhet, både natur- och kulturgeografiskt, ett enförsamlingspastorat som omfattar huvuddelen av tätorten Motala stad, ej att förväxla med Motala kommun, som sträcker sig över ett betydligt större område. I Motala stad bor ca 32 000 invånare av vilka ca 69% är kyrkotillhöriga 2015.

Motala stad är naturgeografiskt en mycket vacker plats på jorden, omgiven av de båda sjöarna Vättern och Boren, samt de båda vattendragen Motala ström och Göta kanal som går som två blåa band genom staden och förbinder de båda sjöarna. I staden finns Nordens längsta insjöbad med en 5 km lång sandstrand. Staden är rik på naturområden, som t ex Råsnäsudden, Fålehagen och Sjöbo-Knäppan. Historiskt sett är Motala en mycket gammal kulturbygd, då människor redan under stenålderstid upprättade boplatser mellan sjöarna, i en tid då vatten var den enklaste vägen att färdas på.

Motalas moderna historia är samtida med Svensk industrihistoria. I samband med det riksomfattande bygget av Göta kanal (1810-1832) som drevs av Baltzar von Platen och hade som syfte att förbinda Stockholm med Göteborg, blev Motala en viktig centralpunkt för den tekniska supporten av detta bygge, och Motala verkstad grundades, som fortfarande är en viktig industri och arbetsgivare i Motala. Motala har ända fram till dags dato varit en stor bruksort med flera betydande industrier, av vilka, förutom Motala verkstad, kan nämnas Luxor, Electrolux, Engelfabrikerna, Holms industrier och FMV/Torpedverkstaden. Ett annat synligt exempel på Motalas tekniska historia är de båda radiomasterna på Bondebacka, som mellan åren 1927 och 1962 användes som långvågssändare av Radiotjänst, med det klassiska utropet ”Stockholm - Motala”. Sändaren var på sin tid Europas starkaste långvågssändare. Brukskulturen har historiskt skapat en mycket stark känsla av samhörighet i Motala stad, en känsla som alltjämt lever kvar, även om staden under senare år genomgått stora förändringar. Vid sidan av industri- och brukskultur bör också nämnas den vårdkultur som utvecklats vid bl a Motala lasarett och som under flera decennier varit ledande inom landet när det gällt att utveckla den palliativa vården, LAH, Lasarettensanknuten hemsjukvård.

Samtliga stora industrier i Motala har idag antingen lagts ner, flyttat sin produktion utomlands eller kraftigt minskat i omfattning, vilket lett till en förhållandevis stor arbetslöshet, 11,1% i jämförelse med riksgenomsnittet 7,8% 2015. Även utbildningsnivån är genomsnittligt lägre än för landet i stort, 16,3% med högskoleutbildning, jämfört med riksgenomsnittet 26,2% 2015. Den största arbetsgivaren i kommunen är vård- och omsorgssektorn som sysselsätter 23% 2015. Tillverkningsindustrin sysselsätter 14%, huvudsakligen inom små och medelstora företag, av vilka en hel del är avknoppningar från de gamla storindustrierna i staden. Fortfarande märker man av åren av företagsnedläggningar. Andelen förtidspensionärer är den tredje högsta i landet. Ohälsotalet för kommunen är bland de högre i länet, i genomsnitt 35 dagar/år för män och 55 dagar/år för kvinnor. Två saker bör dock noteras när det gäller ohälsotalet. För det första, att ohälsotalet har förbättrats under senare år, för det andra, att Östergötlands län har Sveriges lägsta genomsnittliga ohälsotal. I jämförelse med riksgenomsnittet ligger Motala relativt bra till.

På senare år kan man märka ett ökat nyföretagande i kommunen, inte minst inom tjänstesektorn samt inom turism- och besöksnäringen. Under de senaste åren har arbetslösheten också minskat, även om den fortsätter att ligga över riksgenomsnittet. Det utbyggda dubbelspåret och de förbättrade järnvägskommunikationerna, i kombination med den nybyggda bron och den snabba bilvägen till E4, som effektivt knutit samman Motala med storstadsregionen Linköping och Norrköping, har bidragit till att Motalabor i högre utsträckning kunnat ta arbete utanför kommunen. Under förra året beräknades ca 6 000 Motalabor pendla till arbeten i andra kommuner. Motala kommun strävar nu efter att bli en expansiv zon, som aktivt lockar till inflyttning med vacker natur och strandnära boende. Strax före jul 2016 skrev Motala kommun under en avsiktsförklaring med det danska nöjesbolaget Lalandia, som driver två av Europas största vattenparker. Avsiktsförklaringen gäller etablering av en stor nöjespark i anslutning till Varamobadet. Om detta blir verklighet skulle det, enligt det lokala näringslivsbolaget Tillväxt Motala, bli en anläggning i samma klass som Kolmården och Astrid Lindgrens värld. Etableringen beräknas kunna skapa omkring 500 nya arbetstillfällen i staden. Utan tvekan skulle detta drastiskt förändra situationen både för Motala kommun och regionen i stort.

Motala stad har under de senaste sextio åren påtagligt präglats av immigration. Av kommunens befolkning har ca 16% utländsk bakgrund dvs födda utomlands eller födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands. Från femtiotalet och framåt kom många människor från Finland för att arbeta i den då blomstrande tillverkningsindustrin. Under åttiotalet kom många flyktingar från inbördeskriget i Libanon och fick ett nytt hem i Motala. Under nittiotalets Balkankrig fick många från forna Jugoslavien en fristad i Motala, och under det senaste decenniet har Motala tagit emot stora grupper från konfliktområdena Syrien, Irak, Somalia och Eritrea. Bara under 2015 tog Motala kommun emot 587 flyktingar. I kommunen bor det idag människor från över 60 olika länder. Motala är med andra ord en påtagligt mångkulturell stad, med många olika religioner och kyrkor. Det är både tydligt och synbart att det lokala blivit globalt.

B) MOTALA FÖRSAMLING

Motala församling har en lång historia på den här platsen. Motala kyrka har murar som härstammar ända från 1200-talet. Kyrkan fick sin nuvarande form i samband med en omfattande renovering 1764. Den karakteristiska tornspiran, som syns vida omkring i staden, är tillverkad av Motala verkstad och uppfördes så sent som 1957. Som ovan nämnts har Motala under modern tid kraftigt präglats av industriproduktion och brukskultur. Av detta följer att arbetarrörelsen haft, och alltjämt har, en stark och tongivande ställning i Motala. Det socialdemokratiska partiet har, som i många liknande kommuner, dominerat kommunpolitiken, med undantag för mandatperioden 2006-2010. Då det historiskt finns många exempel på att det blev konflikt mellan kyrkan och arbetarrörelsen i vårt land under 1900-talet, är det värt att nämna att Motala på denna punkt har en annan historia. Under flera decennier hade nämligen Motala församling en tongivande kyrkoherde och stark folkkyrkoförespråkare, Prosten Carl Hoppe (1887-1967), som även var kommunalpolitiker och riksdagsman för Socialdemokraterna under flera decennier. Detta faktum är ganska unikt i svensk historia. Det grundlade en god relation mellan kyrkan, arbetarrörelsen och kommunen, som på många sätt lever kvar än idag. Socialdemokraterna är ännu den klart största nomineringsgruppen i kyrkofullmäktige, med 13 delegater. Övriga nomineringsgrupper är Kyrkans framtid, med 8 delegater, POSK, med 7 delegater, och Sveriges pensionärers intresseparti, med 1 delegat (Mandatperioden 2013 -2017).

Kyrkliga traditioner behåller en förhållandevis stark ställning i staden. Antalet kyrkotillhöriga var 2015 69%, jämfört med 63% för riket i stort och antalet kyrkliga begravningar var 77%, vilket innebär att 93% av alla tillhöriga fått en kyrklig begravning. Den kyrkliga tradition som mest sticker ut i förhållande till riks- och stiftsnomsnittet är andelen konfirmander. År 2004 låg andelen femtonåringar i Motala församling som konfirmerade sig, av alla som hade minst en kyrkotillhörig förälder, på 59,2%. Elva år senare, 2015, låg motsvarande andel på 60,7%. Seden att låta konfirmera sig har alltså ökat i Motala församling under denna period, vilket går tvärt emot utvecklingen i stiftet och riket! Även församlingsarbetet med barn och ungdomar, samt kör- och musikverksamheten, har legat väldigt stabilt under den senaste tioårsperioden. Trots detta märks en nedgång i den kyrkliga seden av också i Motala församling. Särskilt oroande är att dopfrekvensen under de senaste elva åren minskat från 83% 2004 till 50,6% 2015 av det totala antalet födda barn. Andelen födda barn som döps har alltså under denna period minskat med 32,4%! Ser man till antal födda barn med minst en förälder som är tillhörig Svenska kyrkan, blir siffran 74,4% för 2015. Det betyder att var fjärde barn som föds "inom" kyrkan inte blir döpt! Med tanke på att dopet är medlemsgrundande för kyrkan ger detta allvarliga signaler för framtiden, och är något som Motala församling måste arbeta mycket målmedvetet med under kommande år.

Under andra halvan av 1900-talet, i samband med att inflyttningen ökade och staden byggdes ut, byggde Motala församling tre distriktskyrkor i anslutning till de nya bostadsområdena; Lillkyrkan, vid Borens hult, Råsnäskyrkan, på väster, och Charlottenborgskyrkan, söder om Motala ström. Byggena var teologiskt inspirerade av den så kallade småkyrkorörelsen, vars poäng var att församlingen alltid påtagligt skulle finnas nära sina medlemmar. Genom distriktskyrkorna är det alltid nära till Motala församlings gudstjänster och verksamhet. Erfarenheterna från småkyrkorörelsen och distriktskyrkorna har varit olika inom Svenska kyrkan. I Motala församling är det dock tveklöst så att distriktskyrkorna fungerat precis så som de varit avsedda, som församlingens utsträckta armar som omsluter församlingens geografiska område och inbjuder till både gudstjänst och annan verksamhet.

Motala församling har i hög grad påverkats av den stora immigrationen som skett under de senaste sextio åren. Sedan många år bedriver Motala församling regelbunden verksamhet på finska, och delar en tvåspråkig prästtjänst med Linköping. De senaste decenniernas invandring har bl a inneburit att människor med syrisk och eritreansk bakgrund sökt sig till vår församling och våra gudstjänster. Denna tendens har accentuerats av flyktingvågen under de senaste åren. Det är ingen tvekan om att den ökning som vi under de senaste åren sett i gudstjänstdeltagandet till stor del beror på våra nysvenska församlingsbor, för vilka gudstjänstfirande är en självklarhet.

Förutom Svenska kyrkan så finns det sedan mitten av 1800-talet också en stark frikyrkorörelse i Motala. Baptistkyrkan etablerade sig tidigt, liksom Frälsningsarmén, Missionsförbundet och Pingstkyrkan. Idag finns tre stora och livaktiga församlingar i Motala; Pingstkyrkan, Motala Baptist, som är anslutna till EFK, och Equmeniakyrkan, fd Missionskyrkan. Samtliga dessa kyrkor träffas regelbundet i MKS, Motala kristna samarbetsråd. Varje år anordnas en "Tillsammansvecka", som i stort sett sammanfaller med den ekumeniska böneveckan på riksnivå. Höjdpunkten under denna vecka är den stora gemensamma ekumeniska mässan i Motala kyrka. En utmaning för MKS är att framöver arbeta aktivt på att utveckla samarbetet med katoliker och ortodoxa i Motala och få dem mer aktiva också i MKS arbete.

Kyrkan skildes från staten år 2000, men Motala församling fortsätter att vara en stor och viktig aktör i det civila samhället. Motala församling fortsätter att odla goda relationer med Motala kommun och de båda dominerande politiska blocken. Under de senaste åren har man bl a samverkat i integrationsarbetet samt tillsammans drivit på för att etablera ett interreligiöst samtalsforum, dit samtliga religiösa grupper i Motala kommun välkomnats. Genom det interreligiösa samtalsforumet har den religiösa kartan över Motala stad och kommun också blivit tydligare. Förutom Svenska kyrkan och de traditionella kristna frikyrkorna, så har vi i Motala idag livaktiga gemenskaper från katolska kyrkan, ett antal ortodoxa kyrkor, samt några muslimska församlingar. Såvitt vi känner till i den interreligiösa arbetsgruppen finns det inga andra etablerade religioner som organiserat sig i Motala. Vår ambition är att utveckla förtroendefulla relationer med samtliga kyrkor och religioner i Motala.

(Allt statistiskt underlag är hämtat från Motala kommuns hemsida, Region Östergötlands hemsida, Svenska kyrkans hemsida, hemsidan Ekonomifakta - Din kommun i siffror, samt artiklar i Motala Tidning 2 mars och 6 mars 2017)

2. KYRKOSYN - VAD VILL VI VARA?

Motala församling är en del av Svenska kyrkan, som enligt Kyrkoordningen är en evangelisk-luthersk kyrka. En sådan kyrka beskrivs i det reformatoriska grunddokumentet Augsburgska bekännelsen, artikel 7 som "...de heligas samfund, i vilket evangelium rent förkunnas och sakramenten rätt förvaltas". Motala församling vill utöver detta också definiera sig som en öppen folkkyrka, med vilket vi menar en kyrka som inte ser ett teologiskt motsatsförhållande mellan Gud och världen, mellan kyrkan och samhället/kulturen. Vi vill både vara en kyrka som är väl förankrad i sin historiska tradition och bekännelse, och samtidigt också är en levande och konstruktiv aktör i världen, samhället, kulturen.

3. VISION - VAD DRÖMMER VI OM ATT BLI?

En levande folkkyrka i Motala som vandrar genom livet tillsammans med Jesus, förankrade i Bibelns berättelser, kyrkans liturgi och den kristna trons långa historia. En levande folkkyrka vars tro söker sitt konkreta uttryck i ett kärleksfullt engagemang för det goda livet i vår stad. En levande folkkyrka med blicken hoppfullt riktad framåt, i den trotsiga tron att vi, med Guds hjälp, inte är på väg bort utan hem, och under färden får bära varandras bördor och dela varandras glädje.

Det betyder bland annat:

Vi vill näras av evangeliets befriande och meningsskapande glädje i den söndagliga gudstjänsten. Under de kommande åren vill vi än mer sätta fokus på delaktighet i gudstjänstgemenskapen.

Vi vill bära med oss evangeliets befriande och meningsskapande glädje ut i vardagslivet, i vårt arbete och i våra relationer, som ett vittnesbörd och som en tjänst, med särskild uppmärksamhet på dem med särskilda behov, som far illa och behöver vår hjälp.

Vi vill, genom en medveten doppastoral, verka för att fler Motalabor döps in i kyrkan. Genom en lika medveten dopuppföljningsstrategi vill vi verka för att alltfler av våra döpta medlemmar också blir aktiva och delaktiga i församlingen.

Vi vill att församlingens liv skall vara grundat i de Bibliska berättelserna. Därigenom blir den enskildes lilla historia innesluten i Guds stora historia, från världens skapelse, genom den långa livsvandringen och fram till tidens fullbordan.

Vi vill att församlingen skall präglas av stor delaktighet, och delaktighet förutsätter goda relationer. Skapande och underhållande av goda relationer på bred front i samhället är av fundamental betydelse för vår kyrka, och helt avgörande om kyrkan skall kunna vara en relevant aktör på den plats och i den tid som är vår. Genom relationsbyggande är församlingen också aktivt med och förebygger tendenser till ensamhet och främlingskap i vår stad.

Vi vill följa den gyllene regeln som Jesus givit oss som övergripande etisk kompass. Vi tror att detta etiska förhållningssätt är ett stort och viktigt bidrag till vår historiska situation just nu, inte minst i integrationsarbetet i vår stad. Vi vill möta varje människa så som vi vill att de skall möta oss. När det gäller integrationsarbetet i Motala så vill vi aktivt medverka till att våra nysvenska vänner kan få ett nytt hem i vår stad.

4. PRIORITERADE OMRÅDEN FIN 2012 OCH FIN 2017

När FIN 2012 formulerades stod församlingen i inledningsfasen till ett gudstjänstförnyelseprojekt med relation som grundbegrepp. Projektet var inspirerat av Martin och Fredrik Modéus idéer där en viktig tanke är ökad delaktighet och systematiskt gudstjänstgruppsarbete. Många skall göra lite istället för att några få skall göra allt. Tanken är vidare att man genom delaktighet får en fördjupad upplevelse och behållning av gudstjänsten, en process som tänkes leda till att fler blir intresserade och engagerar sig i gudstjänsten. FIN 2012 lyfte fram gudstjänstutvecklingsarbetet som ett prioriterat område. Tveklöst har det också satsats mycket resurser på gudstjänst under de senaste åren. Gudstjänstgrupper har praktiserats i de olika distrikten och många positiva effekter har uppnåtts i detta arbete. Gudstjänstutveckling kommer att vara ett prioriterat område också under de kommande åren. Målsättningen är att det skapas gudstjänstgrupper i samtliga distrikt och att delaktighet får vara vägledande för allt arbete i Motala församling.

FIN 2012 formulerade också en vilja att utveckla vuxenundervisningen i församlingen. Medan det under flera decennier varit stort fokus på traditionell konfirmandundervisning, med dokumenterat gott resultat, har det varit mycket lite resurser lagda på vuxenundervisning. Under åren som gått sedan FIN 2012 formulerades har församlingen startat en Tro- och liv-kurs, som nu går för andra året. I båda grupperna har det varit runt tio deltagare, och vid förra gruppens avslutning valde tre stycken att konfirmera sig. Vuxenutbildning kommer att vara prioriterat område också under de kommande åren. Samtidigt måste Motala församling fortsätta att satsa mycket resurser på konfirmandarbetet för att behålla den starka ställning som vi har i åldersgrup-

pen 14-15-åringar. Motala församling har för andra året i rad genomfört ett stort gemensamt och mycket lyckat läger för samtliga konfirmander i Motala på Gransnäs lägergård. Konfirmandläger är påbjuden verksamhet enligt Svenska kyrkans riktlinjer för konfirmandverksamheten, men det har varit förhållandevis lite läger i Motala församling under senare år. Vi tror att det stora gemensamma lägret kan vara ett bra komplement för en fortsatt positiv utveckling av detta viktiga arbete.

I FIN 2012 beskrevs hur församlingen just påbörjat ett arbete kring religionsdialog, detta som ett försök att bygga goda relationer mellan olika kyrkor, samfund och religioner i det mångkulturella Motala. Detta arbete fick ett stort genombrott för två år sedan då kommunen beslutade att stå som värd för och bjuda in till ett interreligiöst råd. Denna grupp har nu regelbundet samlats under en tid och man kan redan se hur relationer börjar skapas och diskussioner börjar föras om hur det religiösa Motala skulle kunna arbeta tillsammans i olika projekt rörande t ex ungdomar och integration. I den situation som vi nu befinner oss i, med en gigantisk integrationsutmaning, förblir integration och interreligiöst arbete ett högt prioriterat område också under kommande år. Motala församling vill i denna uppgift vara en av många aktörer som tillsammans bär detta stora och viktiga arbete.

Ytterligare ett prioriterat område i FIN 2012 var att satsa på att få fler ideella medarbetare i församlingsarbetet. Vi kan glädjande konstatera att det generellt blivit fler ideella i församlingen under de senaste åren. Gudstjänstutvecklingsarbetet, frivilliggrupper inom diakoni och Unga ledare i tonårsarbetet har sammantaget bidragit till att vi fått en större grupp som arbetar ideellt. Detta arbete måste intensifieras också under kommande år. Vi behöver anslå medel till utbildning av ideella krafter och även bygga upp de gemenskaper kring arbetet som skapar en känsla av samhörighet, ansvarstagande och delaktighet.

I FIN 2012 var inte dopet något specifikt prioriterat ämne. Kanske för att man ännu inte uppmärksammat den sjunkande dopfrekvensen i tillräckligt stor utsträckning. För FIN 2017 framstår dopet som ett av de absolut mest prioriterade områdena för församlingen under kommande år.

I FIN 2012 fanns en målsättning om att Motala församling skulle bygga och etablera äldre- och serviceboende i staden. Av detta har det inte blivit någonting, och målsättningen framstår idag, med tanke på den ekonomiska utvecklingen, som ganska orealistisk. Vad som däremot skulle kunna bli en påbörjad realitet under de kommande åren är ett bygge på kvarteret Lotsen, en tomtmark som Motala församling förvärvat. Samtal pågår med externa intressenter om ett samarbetsprojekt kring bygget. Om det blir verklighet skulle det vara möjligt att i dessa lokaler inrymma en diakonal öppenverksamhet, centralt beläget och i direkt anslutning till Motala kyrka.

5. VERKSAMHETSMÅL - VAD VILL VI GÖRA?

GUDSTJÄNST

Motala församling skall vara en aktiv och levande gudstjänstfirande församling. Det är viktigt att notera att Motala församling är EN gudstjänstfirande församling som rymmer FYRA gudstjänstfirande gemenskaper, förankrade i församlingens fyra distrikt. Det finns inga vattentäta skott mellan de fyra distriktens gudstjänstfirande gemenskaper. Många församlingsbor vandrar mellan de olika distriktskyrkornas gudstjänster, ibland under en och samma söndag, men det finns också en kärna som är fast förankrade och engagerade i "sitt" distrikt. Därför är huvudinriktningen i församlingen att det skall firas gudstjänst varje söndag i samtliga fyra distrikt. I Motala församling skall det också regelbundet, varje månad, firas gudstjänster på finska. Dessa gudstjänster firas dels i Charlottenborgskyrkan och dels i Församlingshemmet i centrum. Förutom de söndagliga gudstjänsterna skall det under veckorna också firas minst tre veckomässor. Därutöver skall församlingen fortsätta upprätthålla ett stort utbud av gudstjänster och andakter på vårdboendena i staden samt inom de olika verksamheterna. Inom ramen för barnperspektivet är det viktigt att man i varje gudstjänstlokal tillser att gudstjänst kan firas på ett sådant sätt att också barnen kan vara delaktiga på ett naturligt och otvunget sätt. Gudstjänstlivet i Motala församling skall under kommande år än mer fokusera på de kunskaper och erfarenheter som gudstjänstutvecklingsarbetet under senare år givit oss. Det betyder ökad satsning på delaktighet och gemenskap och en strävan efter fler aktiva medlemmar i gudstjänstförberedande grupper. Många skall göra lite istället för att några få skall göra allt. I Motala församling har kyrkomusiken länge varit ett prioriterat område. Genom att hålla hög klass på det kyrkomusikaliska området berikas våra gudstjänster med en engagerande psalmsång och vacker solist- och körmusik. Körerna är också en viktig väg in i delaktighet och gemenskap i församlingen.

UNDERVISNING

Motala församling skall vara en lärande församling som aktivt befrämjar kunskap och fördjupning i kristen tro. Lärandet kan schematiskt indelas i två nivåer. Dels handlar det om grundläggande undervisning i Biblisk historia och kristen tro till barn och vuxna. Exempel på lärandegrupper i denna kategori är barn- och konfirmandgrupper, öppen förskola, Lillkyrkans fritidsverksamhet, samt de grupper som vi möter genom våra skolkontakter. Dels handlar det om en ständigt pågående fördjupning hos dem som redan är förankrade i en kristen tro. Exempel på lärandegrupper i denna kategori är Tro och liv- och Bibelstudiegrupper. Varje församlingsbo är kallad att dela tro med andra, men det vilar ett särskilt undervisningsansvar på pedagoger, kyrkomusiker och präster. En viktig pedagogisk resurs i detta arbete finns i Motala församlings tre för-

skolor, som drivs på kommunalt uppdrag, med kristen profil. Vi menar att den kristna profilen fördjupar och ger ett mervärde åt läroplanen. När vi inom ramen för läroplanen talar om alla människors lika värde, talar vi också om varje människa som Guds skapelse. När vi inom ramen för läroplanen talar om vikten av miljöarbete, talar vi också om ekoteologi och förvalterskap. Vidare ser vi gärna att antalet ideella medarbetare med pedagogisk kompetens och erfarenhet ökar framöver. Inom ramen för barnperspektivet är det viktigt att tillse att våra lärandemiljöer både är säkra och kreativa för barn.

DIAKONI

Motala församling skall vara en församling som genomsyras av diakonal omsorg. Det är viktigt att vi odlar en kristen kultur där vi ser varandras behov, bär varandras bördor och delar varandras glädje. En särskild uppgift för oss är att utveckla blicken för de människor som har särskilda behov och lever i olika former av utanförskap. Inom ramen för barnperspektivet är det särskilt viktigt att uppmärksamma barn som befinner sig i utsatta situationer. Så blir församlingsgemenskapen en uppbyggande och bärande gemenskap, som ger kropp och gestalt åt evangeliet. Detta ansvar vilar på varje församlingsmedlem, men den diakonala personalen har ett särskilt ansvar för detta område. Redan idag finns en betydande och växande grupp ideella diakonimedarbetare i församlingen, men vi ser gärna att denna grupp växer ytterligare och tar ett än större ansvar i det diakonala engagemanget. Diakonin i Motala har under många år arbetat upp ett gott och nära samarbete med samhällets övriga stödfunktioner såsom socialtjänsten samt vård- och omsorgssektorn. Detta samarbete gestaltar vår vision om att vara en levande folkkyrka och aktiv aktör som bidrar till det goda livet i vår stad, och vi vill sträva efter att utveckla och fördjupa detta samarbete ytterligare. En viktig och prioriterad diakonal uppgift för Motala församling under de kommande åren är integrationsarbetet. Vi vill vara en aktiv aktör som hjälper våra nysvenska vänner att få ett nytt hem i vår stad. Vidare finns en önskan att utveckla arbetet med diakonal dagverksamhet. Kanske kan detta förverkligas genom bygget av kvarteret Lotsen.

MISSION

Motala församling skall vara en församling som i ord och gärning vittnar om Jesus och gestaltar evangeliet så att det blir tillgängligt och begripligt för fler människor, väcker tro och leder till dop, medlemskap och delaktighet i kyrkan. Om mission historiskt ofta varit förknippat med en verksamhet som rör sig ut i världen, så är det snarare tvärtom idag. I vårt sekulariserade samhälle, där det ofta saknas också de mest grundläggande kunskaper om kristen tro, är det livsviktigt för vår kyrka med en ständigt pågående mission på hemmaplan. Mission och vittnesbörd möjliggörs först och främst genom relationer, varför denna verksamhet måste grunda sig i relationsbygge i bred bemärkelse. Motala församling skall härvidlag ta vara på sina hävdvun-

na goda relationer med Motala kommun och övriga aktörer i det civila samhället i vår stad. Det är ett vittnesbörd i sig att som kyrka synas och förknippas med goda möten i vardagliga situationer som t ex kyrkans barnomsorg, starka upplevelser i samband med t ex en musikgudstjänst, kärleksfullt omhändertagande vid t ex en livskris, uppskattning av kyrkans närvaro vid stora publika händelser som t ex Vätternrundan eller skolavslutningar. Relationer som påbörjats och etablerats kan alltid utvecklas vidare och fördjupas. Det är härvidlag viktigt att församlingen erbjuder ett vitt spektrum av möjliga vägar att komma vidare in i trons värld, som t ex Barngrupper, Ungdomsgrupper Bibelstudiegrupper, Tro och liv-grupper, Gudstjänstgrupper, frivilliggrupper, körer, enskilda samtal etc. Det är viktigt att alla engagerade församlingsmedlemmar blir medvetna om missionsaspekten i alla kyrkans verksamheter och grupper och vittnar om sin tro i ord och gärning. Samtidigt med detta fokus på hemmamission vill vi naturligtvis på inget sätt förringa eller glömma bort det internationella solidaritetsarbetet. Motala har under de senaste åren tagit emot många människor som flytt krig och nöd. Dessa människor har gjort oss än mer uppmärksamma på behovet av fortsatt hjälp- och utvecklingsarbete i världen, samtidigt som de med stor frimodighet också vittnat om den kristna trons betydelse för livet.

6. BESKRIVNING AV HUR VIGNINGSTJÄNSTEN DISPONERAS

I Motala församling finns sju prästtjänster. En kyrkoherde, som även är distriktspräst i Centrum. Tre distriktspräster i Lillkyrkan, Råsnäs och Charlottenborg. En prästtjänst med diakonal inriktning, en prästtjänst som är halvtid sjukhuspräst och halvtid församlingspräst i centrum. Dessutom finns en halvtid tvåspråkig präst, som har sin andra halva tjänst i Linköpings församling. Under de senaste två åren har Motala församling också haft två nyprästviga pastorsadjunkter som gjort sitt introduktionsår hos oss. Under det kommande arbetsåret kommer Motala församling inte att få det.

I Motala församling finns fyra diakontjänster, av vilka två är tillsatta av vigda diakoner, en heltidstjänst som är delad mellan Centrumdistriktet och sjukhuskyrkan, samt en heltidstjänst i Charlottenborgsdistriktet. I distrikt Råsnäs har vi inte fått någon sökande diakon och tjänsten där uppehålls tills vidare av en diakoniassistent. Diakontjänsten i Lillkyrkan uppehålls av den ovan beskrivna prästtjänsten med diakonal inriktning. Förutom dessa diakonala medarbetare finns ytterligare en diakoniassistent anställd i Centrum.

7. ORGANISATION

(Se bifogad illustration)

8. BARNPERSPEKTIVET

Motala församling följer Svenska kyrkans riktlinjer med avseende att låta barnens rätt och behov vara i centrum. Konsekvensanalys skall vid alla större förändringar göras med särskild tyngdpunkt på barnperspektivet. I samband med beredningen av ärenden till kyrkorådets AU finns en mall som skall användas i detta syfte. Om kyrkorådet behöver inhämta synpunkter från barn i församlingen är ordningen den att man tillsänder distriktens pedagogiska personal frågeformulär att använda i distriktens barn- och ungdomsgrupper.

9. MILJÖANSVAR

Motala församlings miljöansvar handlar i grund och botten om att leva som vi lär vad gäller förvaltare och ekoteologi.

Styr- och reglerutrustning för församlingens kyrkor och fastigheter skall användas i syfte att minska energiåtgången och skapa ett gott inomhusklimat.

Det skall finnas fullt utbyggda och fungerande sopsorteringsanläggningar vid varje kyrka och fastighet i församlingen.

I samband med inköp och förtäring av livsmedel är det viktigt att aktivt verka för att minimera mängden mat som kastas.

Vid inköp prioriteras om möjligt miljövänliga alternativ.

När personal reser i tjänsten skall om möjligt kollektiva färdmedel prioriteras.

10. FLERSPRÅKIGHET OCH TILLGÄNGLIGHET

I Motala församling finns en tvåspråkig prästtjänst för den stora gruppen finskspråkiga invånare. Gudstjänster och andra aktiviteter hålls regelbundet på finska. Samtliga kyrkolokaler är försedda med hörselslinga. Samtliga kyrkolokaler utom Vinnerstads kyrka har också automatisk dörröppningsfunktion. Det finns handikapptalett i anslutning till samtliga kyrkolokaler förutom gravkapellet. Detta kommer dock att åtgärdas under våren 2017. I Motala kyrka finns kyrkoberäkningar på engelska, tyska, franska och arabiska. I samtliga kyrkor finns Biblar på olika språk, bl a på arabis-

ka och Tigrinya. Det finns en ambition i vårt gudstjänstarbete att Evangeliet regelbundet skall läsas på flera språk vid den söndagliga gudstjänsten.

11. LIKABEHANDLINGSARBETE

Motala församling arbetar på att ta fram en likabehandlingsplan utifrån de nya riktlinjer som kommit gällande arbetet mot kränkande behandling pga kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder, sexuell läggning. Kyrkorådet kommer att besluta om detta under hösten 2017. I samband med detta kommer också en lönekartläggning att ske med syfte att tillse att ingen personal är lönemässigt diskriminerad.

BILAGOR

- Verksamhetsplan
- Konfirmandhandlingsplan
- Diakonal inventering
- Presentation av respektive distrikt
- Presentation av Förskoleverksamheten
- Presentation av Griftegården; Begravningspastoral

VERKSAMHETSPLAN FÖR MOTALA FÖRSAMLING

Inledning

Under de senaste ett och ett halvt åren har Motala församling arbetat intensivt och gemensamt med den nya Församlingsinstruktionen. Arbetet har fått en alldeles särskilt tyngd och relevans för oss med anledning av händelseutvecklingen i Motala församling under de senaste tre åren. Vår kyrkoherde Anders Wallberg avled hastigt och mycket oväntat 19 maj 2014. Församlingen hamnade i chocktillstånd och under det följande sorgeåret prioriterade vi sorgbearbetning i organisationen samt en ambition att fortsätta församlingsarbetet i Anders anda. När sorgeåret var över bestämde vi oss för att vända blicken framåt och reflektera över Motala församlings nya väg in i framtiden. Som av en händelse sammanföll denna fas och process med tidpunkten för att göra en ny Församlingsinstruktion. För oss blev församlingsinstruktionsarbetet ett viktigt och konstruktiv verktyg i vår orientering mot framtiden, och det gav oss en metod att tillsammans arbeta utifrån. När vi nu lagt sista handen vid Församlingsinstruktionen har det blivit tydliggjort för oss var vi kommer ifrån, var vi är just nu, och vart vi vill röra oss vidare framåt. Detta har hjälpt oss i vår verksamhetsplanering och prioritering.

2017 års verksamhetsplanering

På några områden framstår Motala församling som positivt avvikande från de generella tendenserna inom Svenska kyrkan. På vissa områden är den kyrkliga seden alltså ovanligt stark i Motala församling. Detta gäller kanske allra tydligast seden att konfirmera sig, där vi till och med sett en viss ökning under de senaste tio åren, till skillnad från riks- och stiftstendensen. Vi vill dock inte slå oss till ro och tro att detta är en evig konstant. Vi behöver även fortsättningsvis arbeta målmedvetet med att utveckla konfirmandarbetet och tillse att resurserna är goda för detta ändamål.

Motala församling har också en mycket god relation med kommunledningen, vilket gör att det är korta avstånd, och nära till dialog och samarbete mellan kommun och församling. Under de senaste åren har detta bl a visat sig i samarbete kring integrationsarbetet i Motala och etablerandet av ett interreligiöst samarbetsråd. Genom bidrag från både Rikskyrkan och kommunen har Motala församling under de senaste två åren kunnat förstärka de diakonala resurserna till detta arbete. En person har under denna tid kunnat arbeta projektbaserat med integrationsarbetet inom ramen för församlingens diakonala arbete. I skrivande stund vet vi inte hur det kommer

att se ut med detta bidrag från Rikskyrkan under 2018, men klart är att området även fortsättningsvis kommer att vara prioriterat i Motala församling.

På andra områden framstår Motala församlings utmaningar som väldigt likartade de för Svenska kyrkan i stort. Vi har uppmärksammat en vikande dopsed som den enskilt största utmaningen under de kommande åren. Resurser måste sättas in i det målmedvetna arbetet för att återta förlorad mark. Särskilt bekymrande är det att nästan en fjärdedel av föräldrar som är medlemmar i Motala församling väljer att inte döpa sina barn. Under de senaste två åren har flera projekt startats för att möta denna utmaning, bl a Familjefesten i Kyrkparken i september. Vi planerar att framöver tillsätta resurser för att personligen kunna kontakta de tillhöriga föräldrar som inte döper sina barn.

Motala församling behöver också, liksom hela Svenska kyrkan, arbeta målmedvetet med gudstjänstutveckling. Vi har under flera år bedrivit ett projekt som haft som målsättning att öka antalet delaktiga i gudstjänstlivet. Vi har sett positiva resultat av detta arbete och vill fortsätta på den inslagna vägen. Det ideella engagemanget i gudstjänsten skapar både större mening i gudstjänsten och mer levande gudstjänster.

I en relativt liten och väl sammanhållen församling som Motala är det oerhört viktigt att ständigt bygga och underhålla relationer med dem som bor och vistas i staden för att bibehålla den folkkyrkliga karaktär som vi önskar att vår församling skall ha. Motala församling har under många år satsat mycket resurser på musikverksamhet och musikalisk medverkan i gudstjänstlivet. Vi har sett att musiken är en ovärderlig källa till gemenskapsbyggande, och vi vill fortsätta att tillskapa generösa resurser för detta område.

Motala församlings budget 2017

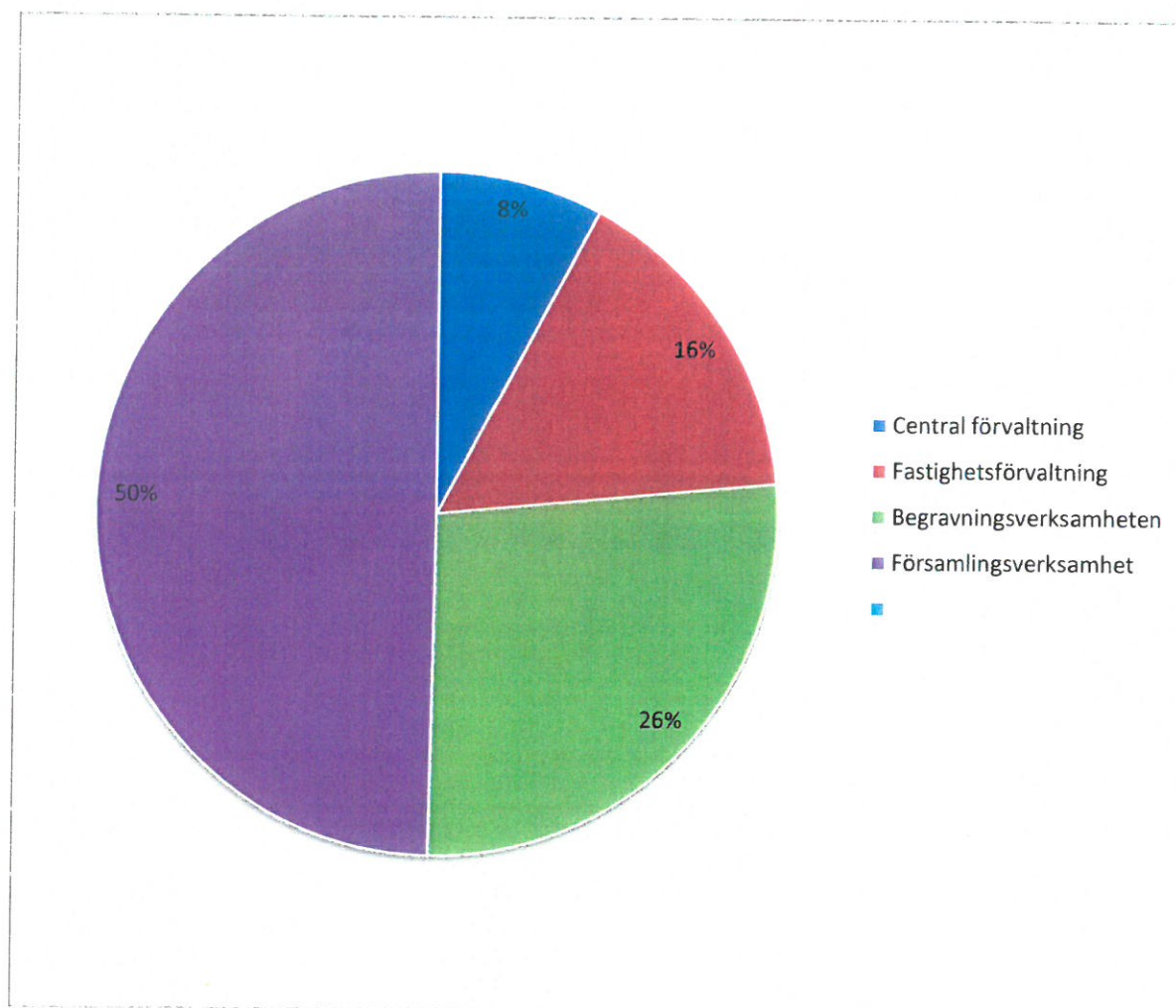
Totala kostnader för Motala församlings budget 2017 är 64 357 000 kronor. De budgeterade medlen fördelas på nio områden enligt följande:

1. Central förvaltning
2. Fastighetsförvaltning
3. Begravningsverksamhet
4. Gudstjänst och kyrkliga handlingar
5. Musikverksamhet
6. Barn- och ungdomsverksamhet
7. Barnomsorg, kommunalt bidrag
8. Diakoni
9. Övrig församlingsvård

Kostnader enligt Budget 2017 Motala församling

Församlingsverksamhet och övrig verksamhet

Central förvaltning	4 983 000	7,7%
Fastighetsförvaltning	10 141 000	15,8%
Begravningsverksamheten	17 201 000	26,7%
Församlingsverksamhet	32 032 000	49,8%
Totalt kostnader budget 2017	64 357 000	

Förklaringar:

Central förvaltning

program 0110-0910

Fastighetsförvaltning

program 3110-4830, utom del av lönekostnad vaktmästare som avser gudstjänst

Begravningsverksamhet

program 5110-5930

Gudstjänst och kyrkliga handlingar

program 6010,6041,6100-6215, samt del av lönekostnad vaktmästare som avser gudstjänst

All musikverksamhet

Central förvaltning

Exempel på konkreta mål:

1. Utveckla former för att vara styrelse för församlingen och reflektera över relationen mellan styrelse och ledning, i syfte att fatta goda beslut.
2. Utveckla församlingens strategiska framtidsutmaningar.
3. Utveckla församlingens personalstrategi.
4. Skapa former för att tillse att församlingsverksamheten får de resurser och den stöttning man behöver för att kunna uppnå optimala resultat.
5. Att i samband med kyrkovalet 2017 tillse att vederbörlig information når de röstberättigade och att dessa får en positiv bild av Svenska kyrkan.
6. Stärka kommunikationen, både via gamla etablerade kanaler och nya kommunikationsvägar.
7. Ta fram underlag för det systematiska arbetsmiljöarbetet i församlingen.
8. Stödja församlingsverksamheten.
9. Ge service och vara tillgängliga för allmänheten.

Exempel på aktiviteter för måluppfyllelse:

1. Utvärdering av kyrkorådets verksamhet.
2. Enskilt och i grupp stötta anställda och ideella.
3. Tillsammans med stiftet producera informationsmaterial om Svenska kyrkan.
4. Årlig revision av församlingens verksamhet.
5. Utveckla församlingens närvaro på sociala medier.
6. Utveckla användandet av AVENY i församlingen.
7. Uppmuntra anställda och frivilliga.
8. Tillse att personer i chefsställning får den utbildning som krävs för att på ett bra sätt kunna fullfölja uppgiften.

Fastighetsförvaltning:

Exempel på konkreta mål:

1. Professionell fastighetsförvaltning.
2. Verka för energieffektivisering i församlingens fastigheter.

Exempel på aktiviteter för måluppfyllelse:

1. Uppföljning och analys av styr- och reglersystem i församlingen.
2. Göra långsiktig plan för underhållsbehov av fastigheter i församlingen.

Begravningsverksamheten:

Exempel på konkreta mål:

1. Upprätthålla och utveckla den höga kvalitet och det stora förtroende som sedan länge kännetecknar Griftegårdsförvaltningen i Motala församling.
2. Öka personalens kompetens vad gäller långsiktigt miljöarbete.

Exempel på aktiviteter för måluppfyllelse:

1. Utbildning gällande huvudmannens uppdrag.
2. Utbildning i etik på arbetsplatsen och bemötande av människor i verksamheten.
3. Miljömedvetande vid förnyelse av maskinparken.

Gudstjänst och kyrkliga handlingar

Exempel på konkreta mål:

1. Fira mässa varje söndag i varje distrikt.
2. Fira minst tre veckomässor varje vecka i församlingen.
3. Arbeta vidare på gudstjänstutvecklingsprojektet i alla distrikten, med fokus på ökad delaktighet i gudstjänsten.
4. Få fler människor att hitta till gudstjänsten.
5. Öka antalet dop.
6. Öka delaktigheten för barn- och ungdom i gudstjänsten.

Exempel på aktiviteter för måluppfyllelse:

1. Gudstjänster och mässor.
2. Reflektion och planering inför gudstjänster.
3. Flerspråkiga inslag i gudstjänsterna.
4. Göra kyrkorummen mer tillgängliga för barn.
5. Kyrkkaffe efter varje gudstjänst.
6. Fler doptillfällen, gemensamma dopgudstjänster där församlingen bjuder på dopkaffet efteråt.
7. Aktiv inbjudan till dop, personlig kontakt med alla tillhöriga föräldrar.

Musikverksamhet

Exempel på konkreta mål:

1. Brett och varierat musikutbud.
2. Bred och varierad körverksamhet för alla åldrar.

3. Engagera musiker i olika åldrar att spela i gudstjänsten.
4. Satsning under reformationsåret på musik i Luthersk anda.
5. Satsning på gudstjänstmusiken, både psalmsång, kör och solomusik.
6. Att ge kunskap om och erfarenhet av kyrkans musik till barn och ungdom.
7. Musik som verktyg för gemenskap, vid t ex dagledigträffar.

Exempel på aktiviteter för måluppfyllelse:

1. Fler deltagare i församlingens körer.
2. Körerna medverkar vid fler gudstjänster.
3. Musikgudstjänster med anledning av reformationsåret.
4. Instrumentalister ges utrymme att spela på gudstjänster och vid andakter på äldreboenden.
5. Orgelskola och undervisning i sång och instrumentalmusik.

Barn- och ungdomsverksamhet

Exempel på konkreta mål:

1. Prioriterad satsning och strategi utarbetas för att stärka dop, tillhörighet och delaktighet i framtidens kyrka.
2. Mötesplatser för föräldrar och barn.
3. Stärka samarbetet med BVC, förskolor och skolor i församlingen.
4. Barn- och ungdomsgrupper 0-18 år i alla distrikten.
5. Familjeverksamhet t ex läger och utflykter.
6. Aktiv inbjudan till alla elever i åk 8 till konfirmationsundervisning.
7. En konfirmationsundervisning som både tar ungdomarnas frågor på allvar och förmedlar den kristna trons grundläggande innehåll, samt ger ungdomarna erfarenhet av gudstjänst och bön.
8. Erbjuda dop och konfirmation också för äldre ungdomar.
9. Öka barns och ungdomars möjlighet till andlig utveckling.
10. Erbjud ungdomar en plats och en roll i församlingens liv.

Exempel på aktiviteter för måluppfyllelse:

1. Öppna förskolan och andra öppna samlingar.
2. Babysång, barn- och ungdomsgrupper 0 -18 år.
3. Barnens bibel, ikon och Frälsarkransen till alla tillhöriga barn.
4. Skolprogram anpassade till olika årskurser.
5. Fortsatt hög andel konfirmerade ungdomar.
6. Gemensamt konfirmandläger för Motala församling.
7. Ungdomar erbjuds uppgifter i församlingens liv.
8. Ökad satsning på utbildningsprojektet "Ung ledare".
9. Ungdomar med som hjälpledare på läger och resor.

Barnomsorg kommunalt bidrag

Exempel på konkreta mål:

1. Erbjud en god pedagogisk verksamhet med både omsorg och lärande i fokus. Verksamheten regleras övergripande av Skollagen och Läroplan för förskolan.
2. Kyrkans barnomsorg har en kristen profil och vi ser denna kristna profil som en fördjupning av, och ett mervärde till, de riktlinjer som Skollagen och Läroplanen ger.

Exempel på aktiviteter för måluppfyllelse:

1. Bedriva en god förskoleverksamhet som uppskattas av både barn och föräldrar, vilket kommer till uttryck i de utvärderingar som vi gör av verksamheten varje år.
2. Förmedla en positiv gudsbild till barnen, som kan bli grundläggande för hela livet.
3. Förmedla till föräldrarna att den kristna profilen fördjupar innehållet i Skollagen och Läroplanen, både vad gäller omsorg och lärande.

Diakonin

Exempel på konkreta mål:

1. Skapa nätverk mellan Svenska kyrkan och andra samhällsaktörer.
2. Stötta människor i andlig och materiell nöd.
3. Motverka ensamhet och isolering.
4. Bidraga till integrationen i Motala.
5. Möta människors andliga och existentiella behov i sjukhuskyrkans verksamhet.

Exempel på aktiviteter för måluppfyllelse:

1. Utbildning i frågor som rör migration och integration.
2. Medverkan i gruppverksamhet rörande integration.
3. Samarbete med RIA och Stadsmissionen.
4. Medverka till att sorgegrupper startar och drivs kontinuerligt under året.
5. Främja gemenskapssamlingar som t ex dagledigträffar.
6. Främja andlig fördjupning genom t ex pilgrimsvandringar och endagsretreater.
7. Genom diakoniexpeditionen sträva efter att tydliggöra den diakonala tillgängligheten.

Övrig församlingsvård

Exempel på konkreta mål:

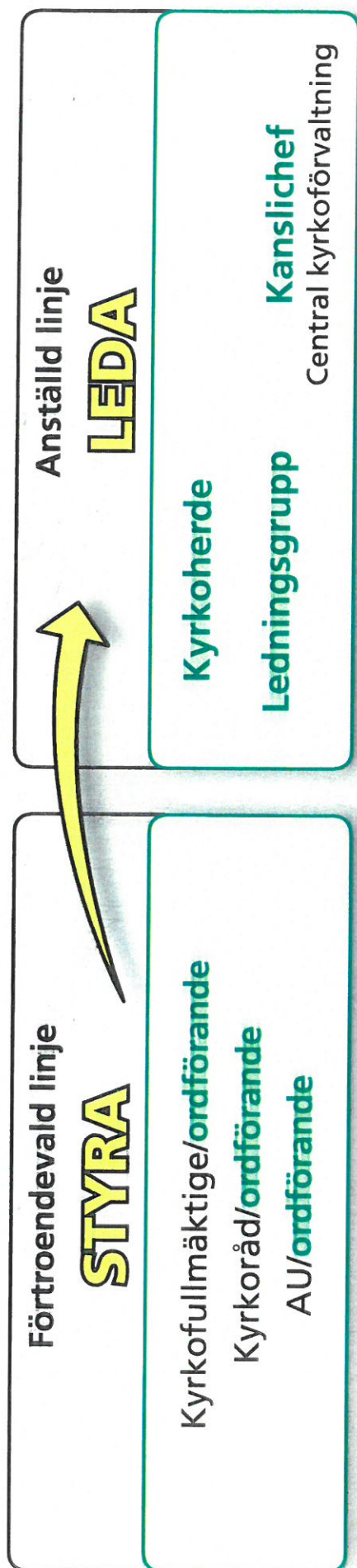
1. Genomföra årliga aktiviteter med andra aktörer i samhället

Exempel på aktiviteter för måluppfyllelse:

1. Församlingshemsträffarna.
2. Nyårsvandringen.
3. Vätternrundan.
4. Utbildningsdagar tillsammans med kommunen.

MOTALA FÖRSAMLING

(Kyrkomötet • Biskopsmötet • Stiftsstyrelsen • Kyrkoordningen)

Onsdagsmöten

Distriktsovergripande projektarbete • **Medarbetarskap** på tvären

Distriktspräst	Distriktspräst	Distriktspräst	Distriktspräst	Förskolechef	Griftgårdschef
<u>APT</u> Distrikt Centrum	<u>APT</u> Distrikt Råsnäs	<u>APT</u> Distrikt Charlottenborg	<u>APT</u> Distrikt Lillkyrkan	<u>APT</u> Kyrkans förskola	<u>APT</u> Griftgård

Varje **distrikt** rymmer ett litet, kompetent **medarbetarlag**, med nyckelbefattningarna

HANDLINGSPLAN FÖR KONFIRMANDARBETET I MOTALA FÖRSAMLING

Konfirmandarbetet har alltid stått väldigt högt i kurs i Motala församling, och är, som den naturliga dopuppföljningen i vår kyrka, av största vikt! Om man ser tillbaka på den statistiska utvecklingen under de senaste tio åren så kan man notera att vår församling sticker ut i jämförelse med den utveckling som varit i Svenska kyrkan i stort. Medan riksgenomsnittet stadigt minskat så har snittet i Motala legat i stort sett stabilt runt 65% av kyrkotillhöriga. Numerärt har det genomsnittliga antalet tillhöriga ungdomar legat runt 300. Vi är naturligtvis mycket glada för detta, men tar ingenting för givet. Vi vet att vi varje år måste arbeta målmedvetet och aktivt med att nå ut till årskullen.

Konfirmationsundervisning bedrivs i församlingens fyra distrikt; Centrum, Lillkyrkan, Råssnäs kyrkan och Charlottenborgskyrkan. I respektive distrikt ansvarar distriktspräst och distriktets pedagog för undervisningen. I varje distrikt ligger ett kommunalt högstadium, och traditionellt har distrikten i första hand sökt kontakt med eleverna på "sitt" högstadium. Under senare år har två friskolor etablerat sig i Motala, Fria Intermilia och Karin Boye. Eftersom dessa skolor har elever från hela staden har distrikten gemensamt brukat värva konfirmander där.

Under de senaste åren har vi strävat efter att komplettera den distriktsknutna undervisningen till flera distriktsövergripande arrangemang. Varje distrikt brukar bjuda in samtliga konfirmander till ett gemensamt arrangemang under läsåret. Råssnäs har bjudit in till Taizémässa, Lillkyrkan till musikmässa, Charlottenborgskyrkan till ungdomsmässa och Centrum till ungdomsvernissage. För andra året i rad arrangerar församlingen också ett stort gemensamt konfirmandläger, för alla distrikten, på Gransnäs i april. Dessutom åker vi till Boda Borg och tränar team-work på hösten och till Liseberg, för att ha roligt, på sommaren. Dessa båda resor görs ofta tillsammans med flera distrikt. Under arbetsåret samlas också regelbundet hela arbetslaget som arbetar med konfirmander i församlingen, präster, pedagoger och assistenter, till gemensamma planerings- och utvärderingsmöten.

Elever som går i särskola bjuds in till konfirmation i 8:an eller 9:an. I församlingen finns grundsärskola och träningssärskola. Elevernas behov är väldigt olika och därför erbjuder vi konfirmationsundervisning vartannat år för respektive skola. I dessa grupper går elever från hela kommunen och ibland även från grannkommunerna. I dessa grupper arbetar ett gemensamt arbetslag med medarbetare från de olika distrikten.

Under de senaste två åren har Motala församling också inbjudit till vuxenkonfirmation via gruppen Tro och liv, som samlas i Församlingshemmet. Förra året valde tre av deltagarna där att låta konfirmera sig.

I juni gör församlingen ett första gemensamt utskick till alla tillhöriga medlemmar i årskullen. Utskicket ger en kort information om vad konfirmation är för något, vilka olika alternativ som församlingen erbjuder, samt kontaktuppgifter om man vill komma i kontakt med oss. Vi meddelar också att vi kommer att höra av oss igen med inbjudan i samband med skolstarten.

I mitten av augusti gör församlingen ett andra utskick. Denna gång sker utskicket distriktsvis. Nu ges detaljerad information om var och när inskrivning kommer att ske, det bifogas också en anmälningstalong och kontaktuppgifter. Mot slutet av augusti, i samband med att inskrivning skall ske, besöker vi respektive skola, informerar och inbjuder muntligt

till inskrivningen. I vissa skolor har vi ända fram till nu fått komma in i klassrummen och informera. På andra skolor får vi kalla till frivilliga informationsträffar i aulan eller elevhallen.

Under läsåret 2016-2017 ser det ut så här:

Centrum	60 inskrivna konfirmander	4 veckogrupper
Charlottenborg	27 inskrivna konfirmander	1 veckogrupp/1 helggrupp
Lillkyrkan	60 inskrivna konfirmander	5 veckogrupper/1 helggrupp
Råssnäs kyrkan	20 inskrivna konfirmander	1 veckogrupp
Särskolan	3 inskrivna konfirmander	1 helggrupp

Målsättningen för Motala församlings konfirmandundervisning är att erbjuda ungdomarna upplevelser, reflektion och kunskap kring kristen livstolkning. Vi tror att det är viktigt att man får lära sig grundläggande fakta om vår kristna tro. Denna måste dock anknytas till den konkreta verklighet där ungdomarna lever sina liv. Denna anknytning sker ofta pedagogiskt genom reflektion och samtal, men också genom kreativa gestaltningar. Därutöver vill vi ge ungdomarna egna upplevelser av gudstjänstfirande och bön. Varje lektionstillfälle innehåller andakt, bön och psalmsång. Varje konfirmand får som gåva av församlingen en Bibel och en Psalmbok, som vi använder i undervisningen. Dessutom har vi under många år använt Frälsarkransen, som vi tycker är ett fantastiskt pedagogiskt hjälpmedel, just för att anknyta den kristna tron till det egna livet och dess olika aspekter. Vi brukar dela ut Frälsarkransen i början av hösten, så att ungdomarna under hela läsåret får lära sig använda denna i sin reflektion över livet och tron.

Kyrkofullmäktige har för året 2016 beviljat ekonomiska resurser till konfirmandarbetet enligt följande:

Centrum: 100 000:-

Charlottenborg: 74 000:-

Lillkyrkan: 120 000:-

Råssnäs kyrkan: 60 000:-

Gemensamt ungdomskonto, som kan användas också till konfirmandarbete, att fördela av kyrkoherden: 85 000:-

Vår uppfattning är att dessa resurser är tillräckliga för att vi skall kunna uppnå de mål som vi har med vår konfirmationsundervisningen, nämligen att erbjuda ungdomarna upplevelser, reflektion och kunskap kring kristen livstolkning.

Motala 2017-03-20
MIKAEL BILLEMAR

Diakoni

Grunden för kyrkans diakoni finner vi i hur Kristus mötte människor i evangelierna. Människor blev upprättade, befriade och kallade till ett liv i gemenskap med Gud. Vi är alla skapade till Guds avbild och kan förmedla något värdefullt till varandra. Vi lever i ett ömsesidigt beroende av varandra där vi alla vid olika tillfällen tar emot hjälp av någon annan, precis som Kristus tog emot vatten av kvinnan vid Sykars brunn. Alla behövs. Motala församling vill vara en gemenskap, där människor från olika kulturer, språk och bakgrund kan mötas och mångfalden ses som en tillgång. Församlingen satsar på ideella medarbetare, där vi myndiggör människor och frigör till tjänst i församlingen

Hur kan detta ta sig uttryck i Motala församling?

Församlingen möjliggör personliga möten mellan människor på många olika sätt. Som exempel kan nämnas: enskilda samtal, samtalsgrupper om sorg, församlingsträffar, syföreningar, pilgrimspromenader, endagsretreater, grupper där vi får möjlighet att mötas med olika etnisk bakgrund m.m. Det diakonala förhållningssättet finns även med i gudstjänst och predikan.

Det ska vara lätt att finna någon att tala med, när man behöver. Behovet av samtal har ökat, vi märker när kuratorer och sociala mottagningar har kötid. Information om hur man får kontakt med diakon eller präst för samtal finns tillgänglig på pastorsexpeditionen som är öppen hela dagen, i kyrkor, församlingshem, och på hemsidan.

Glädjande är också att antalet ideella medarbetare har växt under de senaste åren. Att uppmuntra och ge möjlighet till engagemang inom församlingens verksamhet är en av våra stora uppgifter och utmaningar; som måste genomsyra alla församlingens yrkesgrupper. Det finns en plats och ett uppdrag för alla som vill.

Arbete med socialt stöd

Diakonin är viktig i framtidens kyrka. När samhällets insatser förändras, är det viktigt att kyrkan finns kvar som medvandrare och förespråkare för dem som inte själva kan göra sin röst hörd. Det finns också ett stort förtroende och en stor förväntan på diakonin från både enskilda människor och samhället. Vi har i Motala församling goda kontakter med kommunens sociala arbete, vård och omsorg, samt regionens verksamheter och andra samhällsaktörer. Vi har ordinarie platser i både kommunens och regionens krisberedskapsorganisationer. Vi vill vara en resurs, ett komplement och bidra med ett diakonalt perspektiv i synen på varje människas unika värde.

Vi ser ett ökande behov av hjälp och stöd till människor som hamnar i tillfällig ekonomisk "kris" genom det antalet besök som vi tar emot och de kvitton på mottaget bidrag som sparas. Människor hittar till oss genom att de hört andra som fått hjälp. Detta är ett stort och viktigt arbete att ge rätt slags stöd; mat, ekonomiskt bidrag, stöd i kontakter med myndigheter. Vårt uppdrag är också att påtala när vi ser brister i systemen. Men viktigast är mötet med den enskilda individen.

Motala församling har ett nära samarbete med RIA (Hela människan), som bedriver ett socialt inriktat arbete på kristen grund. Tillsammans med Motalas frikyrkor tar vi ansvar för RIA:s verksamhet och har en plats i styrelsen. Vi stöder arbetet bland missbrukare och är med i finansiering av RIA:s öppna verksamhet. Tillsammans med kyrkorna i Motala kristna samarbetsråd medverkar vi i gemensamma aktiviteter. Vi har också kontakt med Stadsmissionen som för närvarande är huvudman för stöd-och akutboendet för missbrukare i Motala.

Genom regelbundna andakter har vi kontakt med alla de äldreboenden och dagverksamheter för äldre och funktionshindrade som finns inom församlingen. Det ger ett stort och brett kontaktnät med både boende, personal och anhöriga.

Arbetet med integration har utvecklats under åren och vi ingår i stiftets nätverk. I kommunen finns också en Interreligiös samverkansgrupp där vi är en del. Detta har lett till verksamheter inom församlingen såsom "Hela världen" ; en mötesplats för kvinnor.

Under senaste året har vi fått möjligheten att genom en projektanställning utvidga arbetet med integration. Det föranleddes av den stora flyktingströmmen med ensamkommande ungdomar som kommunplacerades här. Arbetet sker i samverkan med kommunen och har lett till många nya möjligheter till kontakt för alla nyanlända. En del av uppdraget har varit att samordna alla de insatser som görs från olika föreningar men också att konkret delta i och ordna aktiviteter och mötesplatser såsom ex. språkcafé'.

MOTALA CENTRUM

Distrikt Motala centrum är beläget i Motala stads centrala delar, runt Motala kyrka och Motala församlings Församlingshem/Pastorsexpedition/Kyrkoförvaltning. Till distriktet hör också Eköns kyrksal.

Motala kyrka har anor från 1200-talet och är Motala församlings huvudkyrka och ansikte utåt, monumentalt placerad i kyrkparken mellan Stora torget och hamnen, och med sitt höga torn väl synlig över stora delar av staden. I Motala kyrka firas varje söndag högmässa kl 11.00, varje onsdag veckomässa kl 08.30, varje torsdag lunchmusik kl 12.00 och varje lördag musikandakt kl 10.30. Den omkringliggande kyrkparken är Motala församlings gamla kyrkogård, som inte har varit i bruk på över hundra år.

Ett par hundra meter från kyrkan ligger Motala församlings Församlingshem/pastorsexpedition/Kyrkoförvaltning. Det stora huskomplexet, som byggdes på 1970-talet, rymmer således både lokaler för församlingsverksamheten i centrumdistriktet, samtidigt som huset också huserar den centrala administrativa och ekonomiska förvaltningen som servar hela församlingen. Församlingshemmets stora sal rymmer drygt hundra personer och används vid alla större samlingar i Motala församling. I källarplanet finns förskolan Krubban och även ett kapell, med plats för drygt trettio personer. Kapellet används regelbundet för barn- och konfirmandandakter, samt vid mindre dop- och vigselgudstjänster. På ovanvåningen finns en diakoniexpedition, och varje dag tar diakonipersonalen emot hjälpsökande. Försök görs att koncentrera besöken till tisdag förmiddag och torsdag eftermiddag. Det går väl så där.

Eköns kyrksal, som församlingen hyr av bostadsstiftelsen Platen, ligger i bostadsområdet Ekön, ett par kilometer från Motala kyrka. Lokalen inrymmer den mycket aktiva och alltmer välbesökta öppna förskolan "Lekallén", som håller öppet måndag - fredag varje vecka under terminstid.

I centrumdistriktet ligger också Motala lasarett, där sjukhuskyrkan verkar. Till sitt förfogande har man ett mottagningsrum och tillgång till ett "Stilla rum", där enskild andakt och gemensamma gudstjänster kan firas. Runt om i centrum finns också olika former av vårdboenden dit centrums personal regelbundet gör besök och firar gudstjänst.

Den söndagliga Högmässan har i Motala kyrka alltid präglats av traditionell liturgi. Vi följer kyrkohandbokens huvudalternativ för högmässa, vilket känns naturligt i församlingens huvudkyrka. Centrumdistriktets körer medverkar regelbundet, och övriga söndagar brukar någon av organisterna förgylla gudstjänsten med solosång/musik. Samtidigt har Högmässan under de senaste tio åren fått en större tillgänglighet genom att delaktighet och lekmanamedverkan ökat. Det finns i dagsläget fem gudstjänstgrupper och varje tisdag kväll träffas den grupp som skall medverka vid söndagens högmässa för att planera. Principen för detta arbete är att många skall göra lite istället för att en skall göra allt. Numera bjuds den gudstjänstfirande församlingen alltid på kyrkkafe efter gudstjänsten, i kyrkan. Onsdagsmässan har blivit en allt större angelägenhet för hela församlingen under de senaste tio åren. Kyrkoherdarna har under denna tid aktivt verkat för att så många som möjligt av församlingens personal samlas för att inleda dagen med gudstjänst och dela gemenskapen efteråt vid kaffebordet i församlingshemmet. Dessa strävanden har onekligen burit frukt och det finns idag en påtagligt större känsla av gemenskap och samhörighet i hela arbetslaget.

möjligt av församlingens personal samlas för att inleda dagen med mätta och dela gemenskapen efteråt vid kaffebordet i Församlingshemmet. Dessa strävanden har onekligen burt frukt och det finns idag en påtagligt större känsla av gemenskap och samhörighet i hela arbetslaget.

I Motala centrum pågår också ett intensivt integrationsarbete, som intensifierades under hösten 2015, då staden tog emot flera hundra flyktingar. En person har sedan dess arbetat 60% enbart med integrationsarbetet, med centrum som bas. Det är också värt att notera att gudstjänsterna och kyrkkaffet blivit viktiga och naturliga mötesplatser för integration i centrum.

Lillkyrkan

En enkel liten kyrka med rik verksamhet där man kommer nära varann

Lennart Segerstråle som har målat altartavlan skriver "Jag vill att motivet ska komma nära dem, som sitter här, på det sättet att det skulle vara hämtat ur livet, så nära, att det berör var och en" Än idag genomsyrar dessa ord vår verksamhet och vår vision.

Vår vision

- Lillkyrkan vill vara en välkomnande gemenskap där människor möts för att dela, upptäcka och få kraft av den kristna tron, där alla har samma värde och får vara med på sina villkor.
- Lillkyrkan vill vara en del av människors liv och vardag, i livets alla skiften, där varje människomöte blir en gudstjänst.
- Lillkyrkan vill ha gudstjänsten på söndagarna i centrum för all verksamhet.

Historik

Lillkyrkan är en distriktskyrka som ligger utmed Göta kanal i verkstadsområdet. Namnet Lillkyrkan kommer sig av att det är den första stadsdelskyrkan i Motala men även i stiftet. Under åren 1842 – 1869 bildade området kring Motala Verkstad en egen församling, med egen kyrka och präst. Kyrkan revs tillsammans med flera andra byggnader när kraftstationen byggdes 1919. Efter det användes olika lokaler inom verkstadsområdet som kyrkolokal, bl.a. "lådan" IOGT-NTO:s lokal på Borensvägen 22. År 1957, den 2:a advent, kunde "verkstans" nya kyrka tas i bruk, detta efter beslut om att det i anslutning till kyrkan byggdes fem lägenheter. En stor del av Lillkyrkans inventarier skänktes av Lillkyrkans två syföreningar samt av andra personer och företag.

Verksamheten då och nu

Lillkyrkan har under årens lopp firat gudstjänst regelbundet på söndagarna. Det har från början varit en mycket populär dop- och vigselkyrka. Lillkyrkan har alltid haft en stor verksamhet, ifrån början hade man bland annat körer, syföreningar, konfirmander, barntimmar, söndagsskola, scouter och Ansgarsgrupper.

Lillkyrkan är fortfarande en mötesplats för många med en god gemenskap, där vi numera har en enkel gudstjänstordning där många är delaktiga och man kommer nära varann. Vi firar oftast vår huvudgudstjänst kl 18.00 på söndagarna. Lillkyrkan är en populär dop- och vigselkyrka, men också en omtyckt begravningskyrka. Vår verksamhet idag är stor, där vi bland annat har eftermiddagsfritids, öppna förskolan, babysång och syskonsång, barnkör, musikverkstad, pysselgrupper, många konfirmander, ungdomsgrupp, vuxenkörer, stick och virk café och tisdagsträffen för daglediga. Vi har även skolarbete med skolgudstjänster och med religions-undervisning i Lillkyrkan för varje årskurs. Vi vänder oss till de fyra mest närliggande skolorna. Vi har också andakter på äldreboenden och äldregudstjänster i kyrkan.

Råssnäs

Råssnäs kyrkan ligger i ett naturskönt område omgivet av Vätterns vatten på Väster i Motala. Här finns allt från Varamons vackra sandstränder till Råssnäsuddens fina strövområden. Här finns också varierande bebyggelse med villor och hyreshus.

I Råssnäs kyrkans distrikt möts flera olika kulturer och skiftande socialgrupper. Mångfalden är påtaglig med flera olika språk som talas och flera olika religiösa grupper. Detta märks i Råssnäs kyrkans verksamhet där flera av dessa grupper möts.

I Råssnäs kyrkan firas gudstjänst på två olika språk regelbundet. Svenskkyrklig liturgi på svenska firas i stort sett varje helgdag på året. Här finns också Syrisk-Ortodoxa kyrkan sedan ca 40 år tillbaka. Även gudstjänst på arabiska och armeniska firas ibland.

Råssnäs kyrkans framtid ligger i hur vi, från våra olika sammanhang, möts med allt det vi bär med oss och blir en gemenskap med all vår mångfald.

Vi växer när vi möts

En genomgripande tanke i Råssnäs kyrkan är att vi växer när vi möts. Vi vill vara en livsgemenskap där det skapas möjligheter för sanna och äkta möten. Därför vill vi att vår gemenskap skall genomsyras av möjligheten till möten i livets alla skeden. Möten med oss själva, medmänniskan och Gud.

För att ta emot behövs öppenhet och tanken om att varje möte med medmänniskan/skapelsen inte ses i termer av "brukare" och "producent".

I mötet finns två vägar – öppenhet och slutenhet. Vi öppnar oss där tillit och förtroende finns. Vi sluter oss när vi blir sårade och utnyttjade. Vår uppgift blir därmed att söka skapa möjlighet för möten där tillit och förtroende skapas. Detta kan ske i korta möten vi gör med människor i Råssnäs kyrkans olika grupper och i längre och mer djupgående möten vi gör med några få.

Mötesplatser

Gudstjänsten är en av Råssnäs kyrkans mötesplatser. Söndagens mässa är viktig men vi firar även Taizémässor, vardagsgudstjänster och olika andakter under veckans övriga dagar.

En viktig mötesplats är "kyrkfikat" som återkommer i stort sett efter varje gudstjänst.

Andra mötesplatser är i våra olika barn- och vuxengrupper.

Möjligheterna till mötesplatser är många i Råssnäs kyrkan, men mötesplatserna är också, inte minst, när vi möts på olika offentliga platser; i affären, på gymmet, i föreningen vi är med i, i skolan o.s.v.

Vision - Mål

Två frågor är viktiga när visioner och mål utkristalliseras:

1. Var kommer vi ifrån? Ingen är historielös och historien formar oss till dem vi är - Identitet. Vår identitet ger en kompassriktning för vad vi behöver ha för mål.

2. Vart är vi på väg? Vi bestämmer inte helt vår framtid men vi kan påverka den genom visioner och mål.

Fokusområden eller Konkreta mål för Råssnäs kyrkan.

- Identitet/profil. Vad är vi? Vart vill vi? Var behövs vi?
- Nya nyckelord för vår verksamhet.
- Utöka samarbetet mellan skolorna och kyrkan.
- Integration och samarbete mellan olika verksamheter i Råssnäs kyrkan
- Frivilligverksamheten

Distrikt Charlottenborg/Vinnerstad

Charlottenborg/Vinnerstad är ett distrikt i Motala församling. I distriktet finns det två kyrkor Vinnerstad kyrka med ett ursprung från medeltiden, samt Charlottenborgs kyrka som är invigd 1988.

Vårt distrikt skulle, mycket förenklat, kunna delas in i tre sociala områden. Det finns, inom distriktet, stora villaområden, det finns även ett stort område med hyreslägenhets med en stor kulturell mångfald, samt att det finns landsbygdsområde, där bland annat Vinnerstad kyrka ligger. Dessa tre områden är på inget sätt homogena i sig, men den här förenklade beskrivningen visar på att vårt arbete bär en stor utmaning men även utvecklingsområde för distriktet.

Det här är tre delar som vi vill hålla ihop till en gemenskap, till en kyrka, med utgångspunkten att det är vi människor som är kyrka. Just nu är vi inte där att hela vårt distrikt är representerad i kyrkan men det är vårt mål att arbeta för en större integration av vårt distrikt.

Under arbetet med Församlingsinstruktion (FIN) fick de som på olika sätt är engagerade i vårt distrikt svara på frågor om bland annat varför man kommer till kyrkan och vad kyrkans uppgift är. Svaren på dessa frågor blev mycket lika. Sammanfattningsvis kan man säga att det handlar om att man vill bli sedd och mött för den man är, att få vara del av en gemenskap jag annars inte möter, samt att få möjlighet att tala om Gud, tron och livet. Man skulle kunna sammanfatta det med orden: gemenskap, bekräftelse och tro. Utifrån dessa svar har vi i vårt distrikt tre visioner vi vill arbeta mot:

Vi vill:

Bygga en kyrka där alla är sedda och får plats.

Bygga en kyrka där vi möts i gemenskap.

Bygga en kyrka där vi får där det är lätt att tala Gud, livet och tron.

Finskspråkigt arbete i Motala församling

Världen förändras, Motala har förändrats och förändringen fortsätter. I Sverige finns det ca 700 000 människor idag som har finsk bakgrund. Det blev en följd av de stora omflyttningar som ägde rum under 1960- och 70-talen då stora grupper finländare arbetskraftinvandrade till Sverige. Finländare har varit med och byggt upp Motala stad – många finländare har arbetat på Motala verkstad, Luxor och Electrolux.

Av Motalas invånare har ca 3000 finskt ursprung. Finska är ett av de nationella minoritetsspråken i Sverige och Motala är ett finskspråkigt förvaltningsområde vilket innebär att man får använda finska språket i kontakt med myndigheter. Kommunen stödjer projekt som främjar kultur, språk och gemenskap. Det finns ingen finsk skola kvar i Motala, men den fria Intermiliaskolan har internationell profil och där finns ett antal finskspråkiga elever samt flera finskspråkiga lärare. Det har bildats ett samråd med representanter från församling, tre olika finska föreningar, en representant från Intermiliaskolan och en från Motala kommun. Syftet är att ta upp frågor som berör finländare och finskspråkiga och för att samordna verksamheter på finska.

Att få be, fira gudstjänst och att få själavård på sitt modersmål är viktigt.

Finskspråkigt arbete har en stark lekmanstradition, det finns människor som naturligt tar ansvar, det finns många "bärare", människor som till ex. gör hembesök och håller i undervisning och sång. För finskspråkiga är det också naturligt att ha kontakt med "sin präst" - det är viktigt att prästen är med där människor är i olika sammanhang och om det inte alltid är möjligt att träffas personligen så blir det många telefonsamtal och "lättjälavård" genom sms.

I takt med att den första generationen blir allt äldre ökar de diakonala behoven bland finskspråkiga och även de som bär ansvar blir allt äldre. Många av förstagenerationens finländare har bristfälliga kunskaper i svenska, en del kan inte svenska alls. Språket som man har lärt sig senare i livet glöms bort och det finns en stor risk för språklig, social och andlig isolering. Hur kan man mötas i ett tvåspråkigt gränsland och hur främjar man flerspråkighet i församlingsarbetet? *Hur är vi en församling i mångfald är en större gemensam utmaning.*

Man kan också fråga vad har vi lärt oss från tiden då de finskspråkiga kom till Motala och vad kan ta med oss i en ny integrationsfas i Motala? Det berättas till ex. om en kyrkoherde i Motala som lärde sig finska för att kunna möta sina nya församlingsbor... Hur är vi välkomnande idag och särskilt nu när det blåser hårdare vindar? Ser vi att församlingens men också stadens framtid har med liknande möten att göra?

I Charlottenborg där vi har finskspråkiga mässor testar vi samverkan med små steg. Att prästtjänsten är tvåspråkig ger en möjlighet att verka i olika riktningar och det har blivit ett ömsesidigt givande och tagande. Å andra sidan är det inte helt enkelt att bygga församling på två olika geografiska platser och i flera olika sammanhang.

Världen är i rörelse. Guds rike är i rörelse, kan det bli ett möjligt möte – mitt i rörelsen när vi delar liv och bryter bröd?

BEGRAVNINGSPASTORAL FÖR MOTALA FÖRSAMLING

Pastoralteologisk grund

Den pastoralteologiska grunden för Svenska kyrkans begravningsverksamhet beskrivs i kapitel 24, Kyrkoordningen.

"I begravningsgudstjänsten tar församlingen och de sörjande avsked och överlämnar den som dött åt Guds barmhärtighet. Kyrkan tror och bekänner att Jesus Kristus genom sin död har burit människans död och genom sin uppståndelse segrat över döden och öppnat vägen till det eviga livet.

Vid begravningen kommer såväl sorgen och dödens allvar som hoppet och uppståndelsens ljus till uttryck. Den blir samtidigt en påminnelse för de närvarande att själva besinna sig inför livets frågor och dödens allvar.

Den dubbelhet av död och liv, mörker och ljus, som finns i varje människas liv och i korsets evangelium sätter således sin prägel på begravningen, men sorgen och döden får en ny och annorlunda karaktär, när den bärs upp av uppståndelsen och den himmelska lovsångens ton."

Begravningsverksamheten är en av de viktiga mötesplatser där Motala församling möter många av sina kyrkotillhöriga. Inom ramen för begravningsgudstjänstens liturgi och tillsammans med medkännande personal, får de sörjande både ta avsked av den som dött och frambära sitt tack för allt det som den döde fått vara, uträdda och betyda. Dessutom får man höra kyrkans förkunnelse om hopp och tröst.

Denna pastoralteologiska grund genomsyrar församlingens själavård, gudstjänster och nedanstående rutiner.

Vad är en begravningspastoral?

Allt som sker i begravningsverksamheten skall ske med värdighet. Gud, som gett oss livet, ger oss också hoppet om livet efter döden. Den människosyn som kyrkan vill förmedla innebär att den avlidnes kropp skall behandlas på ett värdigt sätt. Medarbetare i Motala församling skall i alla begravningsuppgifter visa den avlidne samma omsorg och ha samma etiska förhållningssätt som om anhöriga var närvarande när arbetsuppgiften utförs.

Motala församling vill i sitt arbete möta människor med omsorg, respekt, kärlek och tålamod. Begravningspastoralen är en hjälp för att förtydliga såväl helheten som de enskilda arbetsuppgifterna i samband med begravningen.

Kyrkoherden har det övergripande ansvaret för att begravningsverksamheten sköts i enlighet med denna begravningspastoral. Till sin närmsta hjälp har kyrkoherden Griftegårdschefen, som har delegerat ansvar för det praktiska utförandet av begravningsverksamheten.

Begravningspastoralen är en lokal överenskommelse om hur anställda och förtroendevalda i Motala församling arbetar med begravningsfrågorna. Begravningspastoralen är ett arbetsledningsinstrument för kyrkoherden, och församlingens medarbetare ska följa de riktlinjer som finns i pastoralen.

Begravningspastoralen omfattar tiden från dödsbädden till uppföljningen efter begravningsgudstjänsten, och är ett sätt för Motala församling att kvalitetssäkra begravningsverksamheten.

Administrativa rutiner vid griftegårdsexpeditionen och pastorsexpeditionen

Griftegårdsexpeditionen är öppen helgfri vecka 09:00-12:00 13:30-15:00.
Pastorsexpeditionen är öppen helgfri vecka 08:00-12:00 13:00-16:30 (juni-augusti till 16:00). Telefonnummer och e-postadresser finns att tillgå på griftegårdens samt församlingens hemsidor.

Rutiner bokning av begravningar

Begravningsbyrån kontaktar griftegårdsexpeditionen och bokar begravningstid i Heliga korsets kapell. De fastställda begravningstiderna är för närvarande: tisdagar - fredagar 11:30, 13:00, 14:30. Vid många besökare skall två begravningstider bokas. Om behov finns för begravningsakter på andra tider eller kyrkor än de fastställda sker bokningen i samråd med kyrkoherden som även ansvarar för tjänstgöringsschemat.

Begravningsbyråerna fyller i en dödsfallsanmälan som ska skickas till griftegårdsexpeditionen samt pastorsexpeditionen.

Administrativa rutiner vid griftegårdsexpeditionen

- Registrera uppgifter om den avlidne
- Registrera dödsdatum
- Registrera närmast anhörig, personnummer, telefon- och adressuppgifter.

- Registrera vilken begravningsbyrå som företräder dödsboet vid begravningsakten.
- Datum för gravsättning av kista/urnor/aska registreras i gravbok.
- Gravbrev, bevis om att ny gravrätt upplåtits, skickas till närmsta anhöriga när gravsättning ägt rum. Minnesblad för gravsättning i asklundarna och minnelunden skicka vid dessa gravsättningsformer.
- När gravsättning sker i redan upplåten grav antecknas från om med tidpunkten för den nya gravrätten med 25 år om villkoren i 9§ Begravningslagen är uppfyllda.
- Har den avlidne varit antecknad som gravrättsinnehavare kontakter griftegårdsexpeditionen dödsboet för uppgifter om ny gravrättsinnehavare.
- Om den avlidne inte är församlingsbo i Motala församling men begravs här faktureras den avlidnes hemförsamling för de kostnader som Motala församling har i samband med begravningsakten, så kallad inom kyrklig clearing.
- Fakturera dödsboet för eventuella kostnader.
- Vid gravsättningen i minneslunden skickar griftegårdsförvaltningen blanketten, medgivande om gravsättning i minneslunden till anhöriga. Gravesättning får inte ske innan blanketten kommit i retur till griftegårdsförvaltningen.
- Vid direktkremation skickas blanketten medgivande för direktkremation till anhöriga för medgivande.

Pastorsexpeditionen

- Kontrollera den avlidnes kyrkotillhörighet
- Boka präster och musiker
- Hämta blankett för begravningsgudstjänst från kyrkobokföringen.
- När begravningsgudstjänsten är utförd signera tjänstgörande präst begravningsblanketten i original.
- Arkivera begravningsblanketten i original.
- Registrera uppgifterna på begravningsblanketten i Kbok.
- Inbjuder anhöriga till tacksägelse. Senast torsdag kl 15.00 måste dödsfallsanmälan ha inkommit till Pastorsexpeditionen för att komma med i kommande söndags tacksägelser. Detta för att tjänstgörande präst och anhöriga skall hinna underrättas.

Borglig begravningsakt

Motala församling tillhandahåller Heliga korsets kapell samt stora salen i församlingshemmet. Om det önskas lokal utan kristna symboler tillhanda håller Motala församling stora salen i församlingshemmet. Vid borgerlig begravning får inte församlingens kyrkor användas.

I enlighet med intentionen i Svenska kyrkans biskopsbrev om begravning skall inte en präst eller diakon, lika lite som en kyrklig förtroendevald i ledande ställning, vara officiant vid en borglig begravning. Om en nära anhörig eller vän önskar borglig begravning, kan man som privatperson medverka i enskilt moment såsom text- eller diktläsning, men inte leda akten. Detta gäller också församlingens musiker. Dispens kan undantagsvis beviljas av kyrkoherden.

Församlingens pastorala ansvar

Själavård

Församlingens pastorala ansvar sträcker sig från dödsbädden till avskedet vid graven. Mycket av detta hör till själavården och det pastorala handlandet präglas därför av en betydande frihet. Svenska kyrkans riter vill hjälpa de sörjande att finna förtröstan på Guds närhet också i döden, och att våga tro på de dödas uppståndelse och ett evigt liv.

Församlingens präster och diakoner skall, när de är i tjänst, stå till förfogande för själavård och andakter i samband med dödsfall.

- Präst/diakon har beredskap för bön och sjukkommunion som en del av omsorgen vid livets slut. Präst/diakon medverkar till att söka skapa tillit inför döden och avskedet och lämnar möjlighet till enskilt samtal.
- Andakten vid den avlidnes bår vill förmedla tillit och förtröstan till de närvarande. Omständigheterna kring dödsfallet får betydelse för hur andakten utformas.
- Präst/diakon stöder sörjande i sorgprocessen. Präst/diakon kan bistå med praktiska råd. Se "Begravningen - ett brev från Svenska kyrkans biskopar".
- Präst/diakon medverkar när så önskas och leder andakt i samband med visning av den döde. Präst/diakon samråder efter anhörigas önskan med begravningsbyråns representant om de praktiska frågorna vid utformningen av visningen.
- Präst/diakon informerar om möjligheten till deltagande i församlingens sorgegrupp och en riktad inbjudan sänds ut brevlades några månader efter dödsfallet till den avlidnes livskamrat.
- Präst/diakon medverkar efter kallelse i samlingar på den avlidnes arbetsplats eller motsvarande.

- Präst/diakon tar kontakt med de närmaste anhöriga så snart som möjligt efter dödsfallets anmälan och erbjuder tid för sorgesamtal. Före begravningsgudstjänsten möter präst om möjligt de närmaste anhöriga för samtal i deras hem eller i någon av församlingens lokaler.
- Präst deltar, efter inbjudan av sorgehuset, i minnesstunden. Om prästen inte har planerat möjlighet att närvara meddelas detta vid sorgesamtalet.
- Präst deltar och medverkar med andakt vid urnnedsättning om så önskas.
- Präst/diakon står till förfogande för själavårdskontakt efter begravningen.

Barn och ungdom

När någon i ett barns/tonårings närhet dör bör särskild omsorg om barnet iakttas. I sorgesamtalet bör barnets/tonåringens särskilda behov av stöd tas upp. Frågor om barns/tonåringars närvaro vid visning, enskilt avsked, begravningsgudstjänst och gravsättning skall tas på stort allvar. Det är viktigt att barn/tonåringar får bli delaktiga i sorgeprocessen och att det kan ske på deras villkor. För barns/tonåringars känslor och tankar liksom för deras frågor, sorg och oro skall prästen visa stor lyhördhet.

När ett foster avlider erbjuder församlingen en begravningsgudstjänst eller en andakt när det bedöms som pastoralt lämpligare. Gudstjänsten eller andakten skall utformas i nära samarbete med den drabbade familjen och med stor pastoral omsorg och lyhördhet.

Tacksägelse och tacksägelseringning

Tacksägelse hålls i Motala församlings kyrkor så snart som möjligt efter dödsfallet. Närmast anhöriga underrättas brevlades om när detta sker. Tacksägelsen och tacksägelseringningen äger rum under söndagens huvudgudstjänst. Hänsyn skall också tas till vilken gudstjänstform närmast kommande söndag har.

Begravningsgudstjänstens utformning

Vid begravningsgudstjänster i Motala församling följs kyrkohandboken med dess riktlinjer. Anhöriga inbjuds att vara delaktiga i utformandet av begravningsgudstjänsten. Präst och kyrkomusiker verkar för att anhöriga deltar vid val av musik, bibeltexter och böner.

Präst och kyrkomusiker vägleder fastställandet av ordningen för psalmer, solosång och instrumentalmusik i gudstjänsten. Det är av vikt att samråda med präst, kyrkomusiker och anhöriga äger rum så att musik och psalmer blir en integrerad del av helheten och står i samklang med Svenska kyrkans tro och lära. Inspelad musik och sång kan framföras där så bedöms lämpligt i

gudstjänsten, dock inte som ersättning för psalmsång. Tal, brev, egna texter mm kan med fördel framföras under avskedstagandet.

Det är viktigt att vara lyhörd för människors förväntningar och önskemål, men samtidigt också viktigt att tydligt visa på att begravningsgudstjänsten är en gudstjänst. Ingenting av det som förekommer vid en begravningsgudstjänst skall motsäga den kristna tron på Jesus Kristus, hoppet om de dödas uppståndelse och ett evigt liv. Det är också viktigt att kyrkorummets helgd och begravningsaktens värdighet bevaras, liksom livets värde, den avlidnes heder och gravfrid.

Tjänstgörande präst avgör utifrån dessa riktlinjer hur ovanstående situationer skall handhas på ett pastoralt riktigt sätt.

Gudstjänstens avslutning

Prästen samtalar och kommer överens med dödsboet om hur akten skall avslutas. Enligt Svenska kyrkans riktlinjer skall gudstjänsten avslutas på kyrkogården då stoftet skall gravsättas. Om de anhöriga inte önskar eller kan följa med till graven kan prästen anordna avsked inne i kapellet eller kyrkan, liknande det avsked som sker då stoftet skall kremeras.

Efter att under många år haft en utveckling mot allt fler kremationer är det sannolikt att antalet jordbegravningar kommer att öka framöver pga det ökade antalet nysvenskar i Motala församling.

Minnesstund

Minnesstund är de anhörigas möjlighet att träffas och tillsammans minnas den döde. Minnesstundens utformning kan vara officiell eller privat. Prästen skall förhöra sig med de anhöriga om han/hon förväntas närvara vid minnesstunden och om närvaron på något sätt innefattar något uppdrag. Då prästen närvarar vid minnesstunden är det god sed att prästen som avslutning ber en bön. Om prästen inte har möjlighet att närvara vid minnesstund så meddelas detta vid sorgebesöket.

Etik och värdighet på griftegården

Riktlinjer

Generella regler om ordning och etik på förvaltningens griftegårdar finns i begravningslagens andra kapitel där det i § 12 anges *"En begravningsplats skall hållas i ordnat och värdigt skick och den helgd som tillkommer de dödas vilorum*

skall alltid beaktas". Därtill anges i 13§ "En grav får öppnas bara genom innehavarens av begravningsplatsens försorg. Graven får inte öppnas på ett sådant sätt att stoft eller aska skadas".

Vid gravöppning skall särskilt följande beaktas:

- Gravöppning och gravsättning ska alltid utföras på ett värdigt och säkert sätt.
- Grävning och höljning utförs alltid på sådant sätt att anhöriga kan närvara.
- Anhöriga ska om de så önskar kunna närvara vid återfyllning.
- Eventuella ben- och kistrester ska hanteras pietetsfullt och grävas ner på ett större djup för att bereda plats för aktuell gravsättning.
- Eventuellt tidigare gravsatta urnor som påträffas ska hanteras pietetsfullt i avvaktan på återförande och återfyllning av grav.
- Vid återfyllningen ska största försiktighet iakttas, den första jorden på kistan ska strös ut med skopan på en höjd av 15 cm. När kistan är täckt tas första paret stämp bort, där efter höljningen tills graven är täckt. Översta skiktet lägges som en gravkulle.
- Vid risk för alltför kraftig snösmältning eller regn skall vattnet i den öppnande graven ösas upp eller läns pumpas.

Säkerhet vid gravöppning och återfyllning

En etiskt och värdig hantering av begravningsfrågor omfattar även att alla arbetsmoment kan utföras på ett säkert och värdigt sätt. Arbetsmoment som rör gravöppning och återfyllning av grav är riskfyllda och bör särskilt beaktas. Till ett etiskt förhållningssätt hör att ingen ska skadas. Griftegårdsförvaltningen har utarbetat en riskanalys vid gravöppning som ska tillämpas.

Förvaring av kistor och urnor

I Motala församling förvaras kistor och urnor i Heliga korsets kapell som är låst och larmat. Bisättningsutrymmet har ett visningsrum och kylutrymme. Urnorna förvaras i låst visningsrum.

När någon kista kommer eller lämnar bisättningsutrymmet ska det antecknas. Detta utförs av begravningsbyråerna.

Kisthanteringsvagn tillhandahålls av griftegårdsförvaltningen.

Personal som vistas i bisättningsutrymmet uppträder på ett värdigt och pietetsfullt sätt med respekt för att kistor och urnor förvaras i lokalen.

På morgonen före begravningsakten kontrolleras namnetiketten samt att kistan flyttas ut från kylutrymme till förberedelserummet för att kunna smyckas med blommor.

Griftegårdsförvaltningens personal samt begravningsbyråer med behov av tillgång till utrymmet tilldelas nyckel samt tagg. Dessa kvitteras ut hos griftegårdsexpeditionen.

Transport av kista och urna

När kistan eller urnan överlämnas till griftegårdsförvaltningen ansvarar förvaltningen för dessa.

Ska kistan transporteras till någon annan kyrka för begravningsakt utför ansvarig begravningsbyrå detta.

När begravningsakt ska vara i Heliga korsets kapell används befintlig kisthiss.

Då bärarlag medverkar vid gravsättning av kista överförs kistan från hissplattan till en transportkatafalk som förs fram av bärarlaget. Kistan sänks sakta och värdigt i graven av bärarlaget med sänkband.

Om kremation av stoft sker, sänks kistan efter begravningsakten från kapellet ned till bisättningsutrymmet med kisthissen.

Visning av gravplats

Tid för visning av gravplats bokas på griftegårdsexpeditionen.

Visningen utförs av griftegårdschef eller assistent.

Griftegårdschef/assistent visar de anhöriga de platser på valt gravskick som finns tillgängliga. Vid detta tillfälle informeras de anhöriga vilka regler som finns kring vald gravplats.

Anhöriga ges rådrum för att kunna tänka över vilken gravplats som önskas av de alternativ som visats dem.

Öppning av kistgrav

Gravöppningsorder skrivs av assistent eller griftegårdschef där det framgår olika uppgifter kring graven som ska grävas:

- Gravsättningsdatum.
- Gravplatsnummer.
- Placering i graven.
- Djup.

- Namn på den avlidne.
- Information om hur sänkning av kistan ska ske.

Innan arbetet påbörjas med grävningen kontrolleras även stenmarkören i marken för att komma rätt.

Gravplatsen öppnas som regel dag före gravsättning. Gravöppning sker med gravgrävare.

Gravgrävning ska utföras av minst två anställda som har god kännedom om gravgrävning. Den som kör grävmaskinen ska ha erforderlig utbildning. Grävningen ska utföras på ett betryggande sätt. Gravens djup och bredd kontrolleras med måttstock. Vid gravgrävning med maskin putsas gravens alla sidor och botten med spade för att säkerställa att kistan kan sänkas utan att skadas och att den kan stå plant.

Gravstämp används alltid för att säkra graven så att ras inte sker.

Uppgrävd jord läggs alltid i en jordlåda eller vagn.

I det fall att gravstenen måste lyftas bort från graven i samband med gravgrävningen ställs gravstenen på betryggande avstånd från området för gravgrävningen. Gravstenen ska hanteras på sådant sätt att den varken kommer till skada eller skadar medarbetare och besökare på griftegården. Efter återfyllning av graven återställs gravstenen.

Graven kläs alltid med gravklädsel.

Öppen grav täcks i väntan på gravsättning med aluminiumlock.

Graven ska öppnas på sådant sätt att stoft eller aska inte skadas. Eventuella benkistrester ska hanteras pietetsfullt och nedgrävas på samma ställe.

Gravöppning, urngrav samt asklundsgrav

Gravöppningsorder skrivs av assistent eller griftegårdschef där det framgår olika uppgifter kring graven som ska grävas:

- Gravesättningsdatum.
- Gravplatsnummer.
- Placering i graven.
- Djup.
- Namn på den avlidne.

Urngraven grävs vanligtvis samma dag som urnnedsättningen. Urngraven grävs om möjligt med hjälp av urnbör.

Urngraven täcks med ett gravkläde och sker inte urnnedsättningen i nära anslutning till grav-öppningen täcks urngraven med ett lock.

Gravöppning i minneslund

Minneslunden är en anonym och gemensam gravplats, varför endast medarbetare på griftegården känner till plats och tidpunkt för gravöppningen. För att anonymiteten inom minneslunden ska upprätthållas får anhöriga inte närvara vid gravöppningen och nedsättningen av askan.

Innan gravöppning sker i minneslunden sänder griftegårdsförvaltningen en blankett till dödsboet där företrädare för dödsboet tillstyrker att askan skall jordas i minneslunden. Gravöppningen i minneslunden sker efter det att meddelandet från dödsboet inkommit till griftegårdsförvaltningen. Under årstid med tjälbunden mark sker ingen gravsättning i minneslunden. Flera askor gravsätts vid gravöppning i minneslunden.

Sänkning av kista

Sänkning av kista sker med sänkband om anhöriga medverkar med bärarlag vid gravsättning av stoft. Kistan sänks värdigt av bärarlaget. Bärarlaget är instruerat att ta av sig huvudbonad och buga över stoftet när sänkningen av kistan är utförd.

Om anhöriga inte är närvarande vid sänkning av kistan kan förvaltningen utföra sänkningen med hjälp av sänkband. Sex medarbetare från griftegårdsförvaltningen utför sänkningen. Förvaltningens medarbetare är klädda i mörk overall vid sänkningen och den i begravningsakten tjänstgörande kapellvaktmästare är klädd i mörk kostym/dräkt.

Sänkning av urna i urngrav

När anhöriga medverkar vid sänkning av urna erbjuds anhöriga att sänka urnan själva. Sänkningen kan ske för hand eller med band. Om inte anhöriga sänker urnan utför kapellvaktmästare sänkningen. Griftegårdsförvaltningens kapellvaktmästare är klädd i mörka kläder lämpliga för ändamålet.

Sänkning av aska i minneslund

Kapellvaktmästare eller annan medarbetare sänker askan i påsen för hand. Medarbetarna är klädda i mörka arbetskläder. Anhöriga informeras skriftligt när sänkningen är utförd.

Återfyllning av kistgrav

Kistgraven återfylls varsamt i anslutning till gravsättningen. Kistan höljs varsamt. När återfyllningen är avklarad återmonteras eventuell gravsten, området kring graven krattas och städas. Blommorna lägges på blomsterhällen efter begravningsakten, där får de ligga några dagar innan de tas bort.

Vid återfyllning får anhöriga närvara eller medverka om de så önskar. Återfyllningen sker dock alltid med samma omsorg och pietet som om anhöriga varit närvarande.

Återfyllning av urngrav

Urngraven återfylls i anslutning till urnnedsättningen med det uppgrävda materialet. Vi återfyllning får anhöriga närvara eller medverka om de så önskar. Återfyllningen sker med samma omsorg och pietet som om anhöriga varit närvarande.

Återfyllning av askgrav i minneslund

Askgraven återfylls i direkt anslutning till nedsättningen med det uppgrävda materialet. Anhöriga får inte närvara vid nedsättningen av askan i minneslundan. Återfyllningen sker med samma omsorg och pietet som om anhöriga varit närvarande.

Höga maskinljud vid begravningsakt och gravsättning

Inga störande arbeten får utföras och inga maskiner med högt motorljud får användas i närheten av kapell eller kyrka vid bisättning, under begravningsakt, inte heller i närområdet vid transport av kistor och urnor för gravsättning eller vid själva gravsättningarna.

Annan trosinriktning

På Motala griftegård finns ett muslimskt och ett syrisk-ortodox område. Ett nytt muslimskt område är under etablering hösten 2017.

Miljöhänsyn

Motala församling har börjat arbeta med framtagande av miljöpolicy för begravningsverksamhetens miljöarbete.

Medling vid konflikter

När anhöriga är oense huruvida den avlidne ska kremeras eller var gravsättningen ska ske, ska medling enligt begravningslagen erbjudas de anhöriga. Kyrkorådet i Motala församling har delegerat medlingsuppdraget till griftegårdschefen. Kan inte enighet uppnås genom medling ska griftegårdschefen med eget yttrande överlämna ärendet till Länsstyrelsen i Linköping.

Om det närmaste är oense om begravningsgudstjänsten eller var gudstjänsten ska hållas är det en fråga för kyrkoherdens pastoralala ansvar. Finns konflikt bland de närmaste i begravningsfrågor skall den präst som har kontakt med sorgehuset underrätta kyrkoherden om konflikten och överlämna frågan om medling till kyrkoherden.

Till sist

Övrigt

Vid ingångarna till griftegården finns skyltar som informerar om att stillhet råder på denna helgade mark. Vid ingångarna finns även skylt uppsatt som informerar besökaren om att det, pga olycksfallsrisk, inte får placeras ut burkar och blomsterbehållare av glas på gravarna.

Vid ingången till minneslunden finns skylt med information om de särskilda ordningsregler som gäller för minneslunden. Besökarna informeras om att minneslunden på griftegården är ett gemensamt vilorum.

För att minneslunden skall upplevas som en gemensam gravplats ansvarar Motala församling för plantering och skötsel av planteringsytan. Besökarna av minneslunden får inom avsett område sätta snittblommor i vas och, inom avsett område och under angiven tid, tända minnesljus.

Personal vid griftegårdarna i Motala församling tar bort utsmyckning och plantering som inte är tillåten. Borttagen utsmyckning återfås efter kontakt med personalen. En gång i veckan avstädas minneslunden av kyrkogårdens personal.

Motala församling vill att den som besöker församlingens griftegårdar skall uppleva stillhet och ro. Församlingen vill också att griftegårdarna skall vara välskötta och estetiskt tilltalande.

Församlingens kyrkoherde har, tillsammans med Griftegårdschefen, möte med begravningsbyråerna en gång per år då gemensamma frågor av praktisk och principiell karaktär behandlas. Vid ytterligare ett tillfälle per år kallar Griftegårdschefen till ett möte med begravningsbyråerna då frågor av praktisk karaktär behandlas.

Uppföljning

Kyrkoherden, tillsammans med församlingens präster, kyrkomusiker, diakoner, medarbetare vid församlingsexpeditionen, Griftegårdschefen och personal på kyrkogårdsförvaltningen, utvärderar varje mandatperiod begravningspastoralen. Kyrkoherden redovisar utvärderingen för kyrkorådet.

Fastställande av begravningspastoral

Medarbetare och förtroendevalda i församlingen har haft möjlighet att lämna synpunkter och förslag till begravningspastoral för Motala församling.

Efter genomgång av begravningspastoralen med kyrkorådet i Motala församling fastställer kyrkoherden härmed Begravningspastoral för Motala församling.

Motala 2017-04-27

Mikael Billemar

Kyrkoherde

Daniel Kullman

Griftegårdschef